

új magyar szó

12 oldal

Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VI. évfolyam,
54. (1119.) szám**BNR-valutaárfolyamok**

1 euró	4,0821 ▼
1 amerikai dollár	2,9597 ▼
100 magyar forint	1,5546 ▲

Aktuális

3

Megúsza Mircea Geoană?

A négy parlamenti párt konszenzusos döntés alapján megegyezett tegnap abban, hogy a hatalmon lévő pártok egyelőre elállnak a Mircea Geoană szenátusi elnök felfüggesztésével kapcsolatos törekvéseiktől.

Társadalom

7

Bombariadó Temesváron

Bombariadó miatt fordították vissza tegnap hajnalban a Temesvárról Londonba tartó WizzAir repülőgépet, 165 utassal a fedélzetén. Bár tűzszerészek nem találtak robbanószerkezetet a gép fedélzetén, a bombariadó miatt a Carpatair Bukarestből érkező gépet is átkutatták, szintén eredménytelenül.

Média

9

Válságban is mozis rekord

A gazdasági válság ellenére tavaly 43 százalékkal több mozijegyet értékesítettek Romániában, mint 2008-ban, ami a bevételek hetven százalékos növekedését jelentti – derül ki a Champions ügynökség legújabb elemzéséből. A 2008-as 3,2 milliós nézőszám tavaly 1,4 millióval bővült, ami a bevételekben 78,2 millió lejt jelent, szemben a 2008-as 46 millió lejjel.

Vezércikk

3

Miről hallgat Boc?

Emil Boc célja nem is a valós helyzet feltárása, és még kevésbé a tényleges válságkezelő intézkedések beindítása volt. Az újabb ígérethullámmal nyilvánvalóan a szakszervezetek által tervezett utcai megmozdulások, sztrájkok sorozatát kívánta késleltetni. A miniszterelnök azonban csak időt nyert, életet nem: az érdekképviseleteknek tett ígéretük valóra váltásához ugyanis aligha lesz pénz a költségvetésben. És akkor vége a békének.

Bogdán Tibor

Kolozsvár–Temesvár harc európai babérokért

Kolozsvár közismert szimbóluma, a főtéri Mátyás-szoborcsoport

A temesvári Dóm-tér közepén magasodó Szentháromság-szobor

Fotók: archív

Nagyszében 2007-es sikerétől fellelkesítve több hazai megyeszékhely is áhítozik már az Európa Kulturális Fővárosa címre, melyet legközelebb 2020-ban nyerhet el romániai település. Szándékát egyelőre Iași, Temesvár és Kolozsvár jelentette be hivatalosan, ám a 2013-as előszűrésre akár tíz város pályázatára is számítanak a hazai illetékesek. Kolozsvár esélyes arra, hogy tíz év múlva Romániát képviselje az európai versenyen, annál is inkább, mert a testvértelepülés Pécsre, az Európa Kulturális Fővárosa cím idei birtokosa segítségére is számíthat. **8. oldal** ▶

Emil Boc kiáll az RMDSZ mellett

ÜMSZ

„Az RMDSZ korrekt, megbízható partner, közös kormányzási célkitűzéseink vannak. Mindeddig semmi sem akadályozta együttműködésünket” – jelentette ki kedden este a közszolgálati televízióban Emil Boc. A miniszterelnök a kisebbik kormánypárra irányuló március 15-i magyar ünnep utáni ellenzéki támadásokra reagált. Többek között a Markó Béla kormányfő-helyettest ért konzervatív párti bírálatokra, a magyar érdekvédelmi szervezet törvényen kívül helyezéséről szóló nagy-románias követelésre, illetve arra az RMDSZ-es igényre, hogy az alkotmányból kerüljön ki a Romániát nemzetállamként meghatározó passzus. **Folytatása a 3. oldalon** ▶

Közvitán a tanügyi törvény

„Nagyon sok új elemet tartalmaz kisebbségi szempontból az új oktatási törvény” – nyilatkozta lapunknak a tervezettel kapcsolatban Pásztor

Gabriella oktatásügyi államtitkár. Az új szövegváltozatot tegnap tárgyalta a kormány, Iași-ba kihelyezett ülésén. **7. oldal** ▶

Markó Béla, Emil Boc, Borbély László és Elena Udrea Iași-ban

Fotó: gov.ro

Albérletből hitelezők karjába

ÜMSZ

▶ Pillanatnyilag nem ajánlják lakáskölcsön felvételét a hazai ingatlanszakemberek, annak ellenére, hogy bizonyos törlesztőrészeket árai alacsonyabbak lettek az egyhavi lakbérnél. Mivel a bankhitelek csak kevesek számára hozzáférhetőek, az albérletek nem vesztenek népszerűségükből, ám az árcsökkenés nem kizárt. „Pénztartalékok és passzív jövedelem nélkül nagyon kockázatos a hitelfelvétel, ebben az esetben ajánlatosabb egy olcsóbb albérletben lakni, és önrésze spórolni” – tanácsolja az *Új Magyar Szónak* nyilatkozó Kandó Svábi Norbert, egy nagyvárosi ingatlanügynökség szakembere. **6. oldal** ▶

Röviden

A Jobbik utolérte az MSZP-t

A Fidesz és a Jobbik támogatottsága is nőtt március második hetében, míg az MSZP népszerűsége nem változott a Nézőpont Intézet friss felmérése szerint. Az MTT-hez szerdán eljuttatott elemzés alapján a Fidesz támogatottsága egy hét alatt 4 százalékkal 53 százalékra, a Jobbiké 3 százalékkal 12 százalékra emelkedett az aktív szavazók körében, a kormánypárt támogatottsága ezzel szemben 12 százalékon stagnált a március 12–14. között megkérdezett biztos szavazók körében. A Nézőpont Intézet kutatása szerint az MSZP és a Jobbik a potenciális szavazókat tekintve is fej fej mellett, egyaránt 16 százalékon áll a szavazatokért folytatott versenyben.

Csatlakozni kíván az EU az emberi jogok európai egyezményéhez

Az Emberi Jogok Európai Egyezményéhez való uniós csatlakozással az egész kontinensre kiterjedő, egységes alapjogvédelmi rendszer jön létre – hangsúlyozta az Európai Bizottság elnöke szerdán Brüsszelben. José Manuel Barroso annak kapcsán nyilatkozott, hogy az általa vezetett testület közölte a csatlakozási tárgyalásokon követendő uniós irányelveket. Az Emberi Jogok Európai Egyezménye nem a 27 tagú EU, hanem a 47 tagországot átfogó Európa Tanács (ET) égisze alatt született. Az ET mind a 47 tagja, köztük az EU valamennyi tagállama ratifikálta az egyezményt.

Gallup: Obama csalódást okozott

Barack Obama több téren sem felelt meg az amerikaiak pozitív várakozásainak, a közvélemény a reméltnél gyengébbnek tartja az elnök teljesítményét az energiapolitika, a környezetvédelem és a gazdasági helyzet javítása vonatkozásában – derült ki a Gallup intézet felméréséből. A gazdaság helyzetét illetően egy éve még a közvélemény 61 százaléka volt meggyőződve arról, hogy Obama remek munkát fog végezni. Ezzel szemben most már csak 38 százalék tartja jónak gazdaságpolitikáját. A mutatók súlylédése érthető, hiszen Obama elnökségét 2009. januári hivatalba lépésekor felfokozott várakozás övezte, népszerűsége mára jelentősen leromlott – mutatott rá a Gallup.

Az ír primás bocsánatot kért

Bocsánatot kért az ír katolikus egyház feje, Sean Brady bíboros tegnap a gyerekekkel szemben egyházi személyek által elkövetett szexuális visszaélések korábbi eltussolása miatt. A bíboros heves támadások érték amiatt, hogy a 70-es években nem jelentette a rendőrségnek egy pedofil pap cselekedeteit. Az áldozatok szervezete a lemondását követelték, amit ő eddig elutasított. Szerdai nyilatkozatában viszont már arra célzott, hogy „megfontolja” jövőjét. XVI. Benedek pápa február közepén a Vatikánba rendelte az írországi püspököket, hogy kifejtse előtűk véleményét a római katolikus egyház számára rendkívül szégyenteljes írországi gyermekzárólatás ügyéről.

Feloldották Ciszjordánia zárlatát

Izrael feloldotta tegnapra virradóan Ciszjordánia zárlatát, de Jeruzsálemben továbbra is fenntartják a rendőrség magas fokú készségét, mert tartanak attól, hogy a palesztinok újabb erőszakcselekményeket követnek el – közölte a hadsereg egyik szóvivője. A zárlatot március 13-án vezették be biztonsági okokból. Jeruzsálemben mintegy 3000 rendőr van készségben keddtől reggel óta, zömük annak keleti felén – közölte Miki Rózenfeld rendőrségi szóvivő. A Gázai övezetet kizárólagos ellenőrzése alatt tartó Hamász radikális palesztin mozgalom keddre a városrészt meghirdette a „harag napját”, mert előző nap ott megnyitottak egy újjáépített zsinagógát, amelyet 1948-ban, az első izraeli-arab háborúban a jordániai erők fölrobbantottak.

Pozsony ellenőrzi a szlovák nyelvtudást

Hírösszefoglaló

Ellenőrizni fogja a szlovákiai magyar diákok szlovák nyelvtudását az állami tanfelügyelőség. Ján Mikolaj oktatásügyi miniszter ezzel reagált Solyom László magyar államfő szerbiai kijelentésére, miszerint a kisebbségi magyar diákoknak idegen nyelvként kellene tanulniuk a többségi nemzet nyelvét – közölte a SITA hírügynökség tegnap. „Úgy tűnik, hogy a szlovák nyelvtudás – különösen a magyar tannyelvű iskolákban – nem jó” – jelentette ki Mikolaj azután, hogy a pozsonyi kormány elfogadta a kisebbségi tannyelvű iskolákban az állami nyelvi oktatási színvonalának javítását célzó javaslatát. Ennek alapján fogják szűrőpróbaszerűen ellenőrizni a szlovák nyelvtudást a

kisebbségi iskolákban. Az anyag az szokásos előkészítés, véleményezés nélkül került a kormány elé. Mikolaj azt állította, hogy a gyorsaságra szükség volt. „Kötelességemnek érzem reagálni, ha a Magyar Köztársaság elnöke keményen megtámadta az oktatás színvonalát” – mondta újságíróknak az oktatási miniszter, aki a Szlovák Nemzeti Párt (SNS) képviselője a kabinetben.

Mikolaj azt várja, hogy az állami tanfelügyelőség az ellenőrzések eredménye alapján ajánlásokat dolgoz ki a helyzet javítására. Ennek alapján azután az állam módosítaná a tanterveket. Arról, hogy növelik-e a szlovák órák számát azokban az iskolákban, ahol a diákok tudásszintje nem lesz megfelelő, a miniszter nem kívánt nyilatkozni.

„Meglátjuk, mit mond a tanfelügyelőség, de néhány műszaki tantárgy szlovák nyelvű tanítására szükség lenne” – jegyezte meg. Személyesen nem akarja javasolni a szlovák nyelv óraszámának növelését a magyar tannyelvű iskolákban. „Ez a tanfelügyelőség feladata” – tette hozzá. Ugyanakkor a tárca május végéig kiegészítő továbbképző programokat készít elő azon pedagógusok számára, akik a magyar iskolákban szlovákot tanítanak. „Az állami tanfelügyelőség jelentése azt mutatja, hogy a szlovák nyelvtudás szintje alig haladja meg az 50 százalékot, ez figyelmeztető eredmény, ezért a tanfelügyelőségnek foglalkoznia kell ezzel a témával” – magyarázta a miniszter, aki szerint a magyar diákok szlovák nyelvtudása évről évre romlik. ◀

Újabb előjáró kerül börtönbe

Cs. P. T.

Jogerősen két és fél év azonnal letöltendő szabadságvesztésre ítélte tegnap a Kolozsvári Ítéltábla Nagybanya liberális párti

Cristian Anghel

Fotó: adevarul.ro

polgármesterét. Cristian Anghelnek hivatali visszaélések büntetése miatt kell börtönbe kerülnie. Az előjáró ellen még 2006-ban indítottak bűnvádi eljárást a korrupcióellenes ügyészek. A polgármestert első fokon felmentette a Máramaros Megyei Törvényszék, a vádhatóság azonban fellebbezett, így az ügy Kolozsvárra került. Cristian Anghel a második megyeszékhelyi előjáró, akit börtönre ítélték korrupció miatt. Mircea Gutău, Râmnicu Vâlcea demokrata-liberális polgármestere már egy hónapja rácsok mögött ül, mert tetten érték kenőpénz elfogadásakor. Időközben bűnvádi eljárás indult Antonie Solomon, Craiova szintén demokrata-liberális polgármester ellen okirathamisítás gyanújaival. Az előjáró jelenleg előzetes letartóztatásban van. Nagybanya polgármestere egyébként 1993 óta vezette a települést, Cristian Anghel volt az egyik leg hosszabb ideje hivatalban lévő előjáró Romániában. Legutóbb 2008 nyarán választották újra a város lakói a Nemzeti Liberális Párt (PNL) színeiben. ◀

Üzenet a „tót atyfiaknak”. A szlovák nacionalizmust kigúnyoló tüntetést magyar diákok szervezték

Fotó: ujszo.com

Marad az alpolgármester

Kovács Zsolt

„Abszurd döntés” – kommentálta tegnap Antal Árpád sepsiszentgyörgyi polgármester lapunknak azt a hírt, miszerint Bálint József, a Magyar Polgári Párt tanácsosa visszakarta alpolgármesteri tisztségét mindaddig, amíg a bíróság végleges ítéletet nem hoz a leváltása ügyében. Az előjárót tavaly december 2-án váltották le Antal Árpád polgármester kezdeményezésére. Döntését az MPP frakcióval szembeni bizalomhiánnyal indokolta, mert „bár részt vesznek a város vezetésében, folyamatosan ellenzékként viselkednek”. Bálint József a közigazgatási bíróságon fellebbezte meg leváltását, és az most úgy döntött, felfüggeszti a leváltásról szóló tanácshatározatot, vagyis az alpolgármester visszakapja hivatalát, míg végleges és visszavonhatatlan bírósági döntés nem születik az ügyben.

A per alapfokon zajlik, a következő tárgyalást jövő pénteken tartják a sepsiszentgyörgyi bíróságon. Bálint József lapunknak elmondta: 100 nap kihagyás után szerdán újra munkába ment, és szerinte a leváltása előtti munkakörököt kell ellátnia, de erről nem

beszélt a polgármesterrel, mivel a bírósági végzést még nem kézbesítették.

Antal Árpád polgármester az ÚMSZ érdeklődésére kifejtette: az alpolgármester semmilyen jogkörrel nem rendelkezik, hiszen leváltása után újraosztották azokat más vezetők között, és azóta jobban működik a hivatal, ezért a városnak nem érdeke, hogy visszalépés történjen. Az előjáró elmondta, korábban kikérte a parlament törvényhozási tanácsának véleményét a leváltásról. Eszerint helytálló volt a 215-ös közigazgatási törvényre hivatkozni, amely előírja, hogy egyszerű többséggel lehet visszahívni az alpolgármestert. „Egyértelmű volt, hogy Szász Jenő MPP-elnök és társai tavaly december 1-jei Cotroceni-palotabeli ünneplése valamilyen hozadékkal jár majd számukra” – jelentette ki lapunknak Antal Árpád, aki elmondta: megfellebbezi a bíróság ítéletét, bár tudja, minimális az esélye, hogy megfordítsa a döntést, de a bírónó szemébe szeretne nézni, amikor politikai döntést hoz. A polgármester ugyanakkor arra számít, hogy az ügy bírósági tárgyalása akár a mandátum végéig is elhúzódik. ◀

Elúzná az örményeket Törökországból Erdogan

Hírösszefoglaló

Az országában élő örmények egy részének kiutasításával fenyegetőzik a török kormányfő azután, hogy a közelmúltban két

Recep Tayyip Erdogan kormányfő

állam parlamentje népirtásnak minősítette az Oszmán Birodalom területén élő örmények tömeges halálát az I. világháború alatt. Az amerikai kongresszus külügyi bizottsága és a svéd törvényhozás népirtásnak nevezte több százezer (Jereván szerint másfél millió) örmény erőszakos halálát. E két határozat jelentős mértékben megterhelte a két ország Ankarához fűződő viszonyát. Törökország – az Oszmán Birodalom jogutóda – ugyanis váltig tagadja, hogy népirtás történt volna; szerinte háborús áldozatokról van szó, akiknek a száma legföljebb 200 ezer volt. Recep Tayyip Erdogan a BBC török adásának nyilatkozva kijelentette: a parlamenti döntések elsősorban maguknak az örményeknek ártanak. „Országom területén mintegy 170 ezer örmény él, ám közülük csak 70 ezer az én (állam)polgárom. A többiek csak átmenetileg tartózkodnak nálunk... Ők nem az én polgárim” – fogalmazott Erdogan a BBC-interjúban, amelyből szerdán idéztek részleteket török újságok. ◀

Bizalmatlansági Cseke Attila ellen

ÚMSZ

► Egyszerű bizalmatlansági indítványt nyújtott be a Nemzeti Liberális Párt (PNL) a Cseke Attila által vezetett egészségügyi tárca ellen. Az ellenzéki párt azzal indokolja a bizalmatlansági indítványt, hogy a szaktárca rossz a költségvetése, ezért *Az egészségügyben semmi sem egészséges* című beadványban többek között azt kéri, hogy a nemzeti össztermék minimum hat százalékát szánják az egészségügynek. „Az utóbbi húsz évben nem volt még ilyen nehéz helyzetben a román egészségügy, ugyanis a PD-L kormány másfél éve »bebizonyította«, hogy számára pusztá választási jelszó az egészségügy” – áll a bizalmatlansági beadványban. Az Eugen Nicolăescu volt liberális tárcavezető által ismertetett dokumentum felrója a kormánynak, hogy nem vette számításba azt, hogy az ideai költségvetésből kell kifizetni egyes tavalyi tartozásokat is, így az idénre szánt pénz már júliusban elfogy. Megemlíti: mivel a gyógyszerárak csak márciusban kapják meg a tavaly kiadott gyógyszerek árát, már több gyógyszerár is csődbe ment. Elítéli emellett azt is, hogy a Cantacuzino Járványintézet működési engedély nélkül maradt, mivel nem volt pénze fejlesztésekre, illetve kifogásolja azt is, hogy a miniszter meg szeretné adóztatni a gyorsétermeket. Egy nappal korábban a PSD nyújtott be egyszerű indítványt Mihai Șeitan ellen, azt róva fel a munkügyi miniszternek, hogy ő a felelős a munkanélküliségi ráta megrugásáért, a bértörvény abszurd alkalmazásáért, és azért, amiért a nyugdíjtörvény felelőtlen módon lett a parlamentnek továbbítva. A PSD-ek szerint a tárcavezető „egyre gyakrabban teszti le a lakosság reakcióját” egy-egy olyan intézkedéssel kapcsolatban, amelyet a kormányülésen zárt ajtó mögött tárgyalnak meg. ◀

Megúszta Geoană?

M. Á. Zs.

► Egy nap sem múlik el eseménytelenül Mircea Geoană szenátusi elnök életében: tegnap reggel úgy tűnt, hogy fellelégezhet az immár két hete tartó „meghurulás” után, ugyanis a négy parlamenti párt konszenzusos döntés alapján megegyezett abban, hogy a hatalmon lévő pártok egyelőre elállnak a felfüggesztésével kapcsolatos törekvéseiktől. Indoklásuk szerint a kialakult helyzet akadályozza a felsőház munkálatait. Traian Igaș, a Demokrata-Liberális Párt (PD-L) frakcióvezetője ugyanakkor felkérte Geoană-t, hogy engedélyezze bármelyik frakciónak, hogy kiegészítse a napirendet. „Törvényhozói munkánk része, hogy szót kérünk és napirendi javaslatokat teszünk, és önnök, mint a felsőház elnökének nem áll jogában megvonni ezt a jogot senkitől” – fogalmazott meg rejtett fenyegetést Igaș, hozzátéve, hogy így akarnak lehetőséget adni

Geoanának arra, hogy – amint ígérte – az Alkotmánybírósághoz forduljon a PD-L felfüggesztési kezdeményezésének kivizsgálása céljából. „Minden szenátor és frakció jogában áll az Alkotmánybírósághoz fordulni, amikor és amilyen ügyben akar. Ne adjon nekem feladatokat a PD-L” – vetette el a demokrata-liberálisok ajánlatát Geoană.

Ezt követően Șerban Mihăilescu független honatya azzal fordult Geoanához, hogy bocsássa plenáris szavazásra azon kérésüket, hogy lehessen képviselőjük a szabályzat-felügyelő bizottságban, amit a felsőház elnöke arra hivatkozva utasított el, hogy „nem akar visszatérni a korábbi holtponthoz”. A független képviselők ezt követően a házbizottságtól kérték Geoană írásos figyelmeztetésben részesítését, ugyanis szerintük a házszabályzat nem ad jogot neki arra, hogy Mihăilescu ügyrendi felszólalását plenáris szavazás nélkül elutasítsa.

Verestóy Attila, a felsőház RMDSZ-es háznapja szerint mindenképpen el kell kerülni, hogy a független honatyák státusa miatt működésképtelenné váljon a parlament. „Meg kell találni a helyüket a szenátusban. Az RMDSZ-t nem érinti a kérdés a politikai algoritmus szempontjából, de kétségtelen, hogy szükségese bizonyos súlypontáthelyezések” – fejtette ki az Agerpres hírügynökségnek Verestóy, aki szerint a függetleneknek helyet kellene szorítani a szakbizottságokban.

A függetlenek státusa kapcsán keletkezett nézeteltérés miatt a PD-L elutasította a szenátus jövő heti napirendjének a megszüntetését. „Továbbra is az úgynevezett függetlenek mögé bújva bojkottálják a szenátus munkáját. Ez is hűen példázza, hogy színjáték volt az ellenen indított támadás leállítására, csupán taktikát váltottak” – summázott Geoană. ◀

A függetlenek írásos figyelmeztetésben részesíték Mircea Geoană szenátusi elnököt (középen)

Fotó: Agerpres

Miről hallgat Boc?

Nem csak a politikai osztály és az állam megújítását hirdeti meg minden lehetséges alkalommal a hatalom, de saját ígéreteit is rendszeresen felújítja. Ez nyilván úgy válik lehetővé,

Bogdán Tibor hogy soha nem tartja be őket, így aztán mindig időszerek maradnak. Emil Boc miniszterelnök most például a parlamentben állt elő újabb válságmegelőző csomaggal, amelynek mind a 28 pontja régi jó ismerősünk. A kormányfő ugyanis semmilyen olyan intézkedést nem tud már kitalálni, amelyet korábban ne harangozott volna be. Az újként feltálat régi intézkedések önmagukban természetesen üdvözlendők, hiszen szándékaik szerint jók: egyebek között a beruházások fellendítését, a szociális védelem erősítését célozzák; de az is igaz, hogy politikai akarat nélkül semmit sem érnek. Márpedig nem jó szándékban, hanem politikai akaratban van a legnagyobb hiány mind a hatalomban, mind az ellenzékben. (Téves lenne ugyanis azt hinnünk, hogy az ellenzék – hatalomra kerülése esetén – nem ugyanolyan halogató-ígérgető taktikát alkalmazna, mint most Emil Boc és elnöki pártja).

Bár politikusok és szakértők zöme egyetért abban, hogy Romániában még nem indult el a válságból való kilábalás, sőt, a helyzet súlyosodik, a miniszterelnök a parlament előtt meglehetősen rózsaszín képet vázolt az ország helyzetéről, és önmérsékletre intett, mintha csak ezen múlna a válságkezelés. De figyelmeztetése feltehetően a mozgolódó szakszervezeteknek (is) szólt, amelyek – a kormányfő nem kis megkönnyebbülésére – a hét elején késznek mutatkoztak az ideiglenes fegyverszünetre.

Persze román politikusoknál legtöbbször nem az a lényeges, amit elmondanak, hanem amit elhallgatnak. Így Boc önértékelő jelentésében nem esett szó olyan fontos tényről, mint az ország közel tízmilliárd lejes közadóssága; nem történt említés a tavaly felvett húszmilliárd eurós kölcsönről, amelynek eredetileg a Román Nemzeti Bankhoz kellett volna kerülnie, ehelyett viszont a bérkek és nyugdíjak kifizetésére ment el; az utóbbi hét év viszonylatában a legmagasabb szintre emelkedett munkanélküliség esetében konkrét adatok helyett csak egy összehasonlítást kaptunk, miszerint nálunk jobb a helyzet, mint másutt (magyarán: vannak országok, amelyek még nálunk is rosszabbul állnak); a kormányfő nem beszélt arról, hogy idén az államnak 1,5 milliárd lejről 480 millióra kell csökkentenie 90 nappal régebbi tartozásait és megfeledezett arról is, hogy az átalányadó bevezetése nyomán százezer cég ment csődbe.

De hát Emil Boc célja nem is a valós helyzet feltárása, és még kevésbé a tényleges válságkezelő intézkedések beindítása volt. Az újabb ígérethullámmal nyilvánvalóan a szakszervezetek által tervezett utcai megmozdulások, sztrájkok sorozatát kívánta késleltetni. A miniszterelnök azonban csak időt nyert, életet nem: az érdekképviseleteiknek tett ígéretek valóra váltásához ugyanis aligha lesz pénz a költségvetésben. És akkor vége a békének. Igaz, jöhet az újabb külföldi hitel – de meddig?

Rehabilitálni az ártatlanokat

Antal Erika

► Amint az 1989-es decemberi rendszerváltás körülményeit is vizsgálják, az 1990-es márciusi események ügyét is újból meg kell nyitni, és megtalálni az igazi felelősöket – mondta tegnapi sajtótájékoztatóján Smaranda Enache, a Pro Europa Liga (PEL) társelnöke. A marosvásárhelyi emberjogi szervezet vezetője úgy véli, nem azok az egyszerű emberek felelősek a történelemért, akik félrevezetve Vásárhelyre hoztak buszokkal és teherautókkal, és akik egymásnak estek az utcán, hanem azok a személyek, akik megszervezték a behozatalukat, valamint akik irányították az eseményeket. Enache nem akar beletörődni a történelembe, és szeretné, ha végre fény derülne az igazságra, ha re-

habilitálhatnák az ártatlanul meghurcolt személyeket. „Civilként részt veszek a péntek esti fátylas felvonuláson is, mert úgy érzem, hogy marosvásárhelyiként ez a kötelességem. Azt szeretném, ha minél több magyar, román és cigány jönne el, hogy együtt emlékezzünk a fekete márciusra” – mondta a PEL társelnöke, aki sajnálatát fejezte ki amiatt, hogy a hatóságok úgy tesznek, mintha mi sem történt volna, és senki nem szervez a hivatalosságok közül megemlékezést ezekben a napokban. „Ezért félok, hogy újból etnikai vagy politikai színezetet kaphatnak a megemlékezési rendezvények. Remélem, hogy sem az Új Jobboldal, sem a Magyar Gárda nem szándékozik ellentétet vagy valami hasonlót szervezni” – mondta el Enache. ◀

Tőkés László: ki kell vizsgálni a fekete március

Az 1990. március 16-20-i marosvásárhelyi események kivizsgálása, tettesek, felbujtóinak felelőssége vonása is szükséges ahhoz, hogy befejeződjék a rendszerváltás Romániában - vélte az Európai Parlamentben tegnap e témáról tartott konferencián beszélve Tőkés László. „Rendkívül fontos megismerni annak a mechanizmusát, ahogyan eltérítették az 1989-es romániai rendszerváltás folyamatát, ... helyreállítván a Securitátét” – fogalmazott az EP-képviselő.

Boc kiáll az RMDSZ mellett

Folytatás az 1. oldalról

„Ugyanazon politikai családhoz tartozunk. Ugyanazon ideológiai elképzelések mentén körvonalazódtott a programunk. Azt azonban korábban is elmondtam már: az RMDSZ jelenléte a kormányban nem teszi alku tárgyává az alkotmányt. Az alaptörvényről nem alkudozunk, hanem betartjuk” – magyarázta Boc, utalva egyben arra, hogy az ellenzéki politikusokhoz hasonlóan hallani sem akar a nemzetállamra utaló alkotmánycikkely eltörléséről. A kormányfő szerint a vonatkozó paragrafus módosítását maga az alkotmány is tiltja.

Az RMDSZ kormányzati részvételét megkérdőjelező politikusi kijelentések tegnap is elhangzottak. A Szociáldemokrata Párt (PSD) elnöke, Victor Ponta szerint a kisebb koalíciós alakulat „túlzó és alkotmányellenes” követelésekkel áll elő. „Az államfő és a PD-L most mindent lenyel az RMDSZ részéről. Ezért nem a magyarok tehetőek felelőssé, hanem Traian Băsescu és Emil Boc. A kormányfő egy repülőgépre ült azzal a Cseke Attila miniszterrel, aki három nap-

pal ezelőtt Kolozsváron a »Székelyföld nem Románia« transzparens mellett vonult az utcán” – példalózott a nagyobbik ellenzéki párt vezetője. Ponta szerint az RMDSZ-nek akkor is voltak „túlzott igényei”, amikor a parlamentből támogatták a PSD-kormányt, de a szociáldemokraták nem teljesítették ezeket az igényeket.

Mint ismert, március 15-e után a Konzervatív Párt (PC) felszólította a miniszterelnököt, „dobja ki a kormányból az RMDSZ-t”, amiért Markó Béla a Miniszterelnöki Hivatal fejlécével ellátott papíron magyar nyelvű meghívót küldött a magyar iskolaigazgatóknak. Korábban a szövetségi elnököt a Vatra Româneasca szélsőséges szervezet is „bepanaszolta” a miniszterelnöknek. Markó utólag egyértelműsítette, hogy a magyarokkal eddig és ezentúl is anyanyelvükön kommunikál, miniszterelnök-helyettesi minőségében is.

Emellett Gheorghe Funar, a Nagy-Románia Párt (PRM) főtitkára szerdán felszólította Traian Băsescu államfőt, írjon ki népszavazást az RMDSZ törvényen kívül helyezéséről. ◀

Román lapszemle

Az Európai Emberjogi Bíróság hétezer eurós kártérítést ítelt meg egy román újságírónak, akit korábban becsületsértésért elítéltek az országban. (Evenimentul zilei) ► Immár négy éve húzódik a fővárosi törzselmi központjának rehabilitációja. A tervbe vett 14 utca közül csak négy esetében kezdődtek el a munkálatok. (Jurnalul național) ► Tavaly 43 százalékkal több mozijegyet adtak el, mint egy évvel korábban. A pluszbevétel jórészt a multiplex mozik látogatottsága növekedésének tulajdonítható. (Gândul) ► A Michigani Egyetem kutatói olyan hatóanyagokat fedeztek fel a banánban, amely forradalmasíthatja az AIDS elleni harcot.

Befektetési Alap: állami FNI?

Jó néhány évvel ezelőtt hatalmas botrányt váltott ki az Országos Befektetési Alap (FNI) csődje, amelynek nyomán több mint 300 ezer kisztréves veszítette el pénzét, 300 millió dollárnak kelt nyomtalanul lába. A vétkesek közül egyedül az alapot ügykezelő Ioana Maria Vlas került börtönbe, Nicolae Popa igazgató nyomban a krach után külföldre menekült, a fő bűnösnek tartott Sorin Ovidiu Vântu pedig idehaza él, virágzó üzletemberként.

B. T.

► Gazdasági és pénzügyi szakértők közül többen is gyanakodva kapták fel fejüket Emil Boc miniszterelnök bejelentésére, miszerint Befektetési Alapot hoznak létre; sokan nyomban a rosszemlékű FNI-re gondoltak – és úgy tűnik, nem is teljesen meg-alapozatlanul.

Jogos bizalmatlanság

A kormány által tervezett újabb Befektetési Alap az elképzeléseknek megfelelően a jelentősebb beruházási projekteket finanszírozná. A gyanakvást és a FNI-vel való párhuzamot nagyrészt az indokolja, hogy a Tulajdonalap mintájára megalakítan-

dó Befektetési Alap portfólióját, néhány energetikai cég kivételével, többnyire csekély piaci értékkel rendelkező részvénycsomagok alkotják majd. Ráadásul az állam egyelőre ódzkodik a stratégiai jelentőségűnek ítélt energetikai vállalatok privatizálásától. Holott ha az állam áruba bocsátaná a Hidroelectricánál, a Romgaznál, a Trans-electricánál vagy a Transgaznál meglévő részvénycsomagjait, a pénz igen rövid idő alatt bekerülhetne a költségvetésbe. A kormány célja azonban, minden jel szerint, egyfajta újabb pénzügyi beruházási társaságot létrehozni azokból a részvényekből, amelyekből évek óta hiába próbál szabadulni. További okot ad a megelőlegezett bi-

zalmatlanságra az a körülmény is, hogy az új alap – miután Adrian Videanu gazdasági miniszter közölte – nem kerül fel a tőzsdére, így valószínűleg a beruházásokra felvett kölcsönök garanciájaként szolgál. Csakhogy ez a változat a görögországi helyzetet idézi, amely éppen úgy állt elő, hogy készpénzre majdani jövedelmekkel és részvényekkel vállaltak garanciát, ami a csőd szélére sodorta az országot.

Amit tudni/sejteni lehet

Bár még nem lehet pontosan tudni, miképpen működik majd az új alap, annyit már a kormányfő szavaiból tudhatunk, hogy egyebek kö-

zött az állam különféle cégeknek és társaságoknak lévő kisebbségi részvénycsomagjainak eladása nyomán befolyó összegekből áll össze.

Az állam gazdaságba befektetett tőkéjével voltaképpen két nagy intézmény gazdálkodik: az Állami Értékpapírokat Értékesítő Hatóság (AVAS), amelynek portfóliójában ma már alig akad értékes részvénycsomag, és az Ipari Privatizáció és Állami Részeselek Hivatala (OPSPI), amely viszont még értékes részvényekkel rendelkezik. Csakhogy ez utóbbi szintén csak a jelentéktlenebb részvényeket hajlandó eladni, tavaly csupán 76 millió lej értékben privatizált, és bár idén 250 millió lejes eladást ütemezett be, ez az összeg korántsem elegendő jelentősebb befektetésekhez, hiszen legfeljebb öt kilométernyi autópályára futja belőle. Az OPSPI ideai tervei alapján arra lehet következtetni, hogy a hivatal csupán olyan eladhatatlan cégek privatizációjával próbálkozik meg, mint a craiovai repülőgyár vagy az országos barnaszén-, illetve kőszéntársaságok.

(Még mindig) gazdag állam

Az állam vagyona a rendszerváltás huszadik esztendejében még mindig jelentős. Így tulajdonában van a Hidroelectrica 80, a Nuclear-electrica 90, a Trans-electrica közel 74 százalékos részvénycsomagja, 20 százalékkal van jelen a Petrom kőolajipari vállalat alaptőkéjében, többségi, 59 illetve 58 százalékos részvénycsomagja van az Oil Terminal és a Conpet vállalatban, 37 százalékos a részese a Distrigaz Sud és a Distrigaz Nord cégben.

Mindezek a vállalatok azonban immár a nagy országos energetikai társaságok részei, így esély sincs rá, hogy részvényeik bizonyos hányada átkerüljön a Befektetési Alapba. Ennek létrehozása egyébként nem új keletű gondolat, már tavaly felmerült, bár az akkori változatban csupán az AVAS részvényeivel gazdálkodhatott volna. Akkor a kormányilletékek belátták, hogy ez nem lenne elégséges, így vonták most be az OPSPI-t is.

Az elképzelés elvileg nem lenne rossz, a néhány millió

eurótól azonban hosszú út vezet a jelentősebb beruházásokhoz szükséges néhány milliárd lejig. A helyzet viszont az, hogy idén a Nemzetközi Valutaalappal megkötött hitelszerződés értelmében 2,5 százalékkal kell visszaszorítani a költségvetési hiányt, ami további elbocsátásokkal, járandóság-csökkentésekkel járna, amitől a kormánynak az erősödő társadalmi megmozdulások miatt alighanem el kell majd tekintenie. Következésképpen a megígért beruházások minden bizonnyal elmaradnak. Ilyen körülmények között találta a kormány a legmegfelelőbb megoldásnak az elképzelése szerint a költségvetésen kívül álló alap létrehozását. Csakhogy – figyelmeztetnek pénzügyi szakértők – kevés a valószínűsége annak, hogy az Európai Bizottság rábólint egy ilyen megoldásra, miután korábban nem értett egyet azzal sem, hogy a Tulajdonalap létrehozási költségeit ne tüntessék fel a költségvetési deficitben.

A Befektetési Alap – legalábbis a tervezett formában – tehát aligha lehet több majd a kormány egy újabb kudarc-

Magyar–szlovák párharc Tokajért

Pert vesztett Magyarország Szlovákiával szemben a Tokaj bormárkanév kizárólagos használati jogáért folytatott jogi vitában.

Heti Válasz/MTI

► Az Európai Bizottság jóváhagyta Szlovákia számára, hogy használhassa a Tokaj, pontosabban a Vinohradnícka oblast Tokaj eredetmegjelölést, ezzel elütve Magyarországot a patinás magyar bornév kizárólagos használatának jogától.

Egy kis „bortörténelem”

Tokaj borvidék 1737 óta élvez védettséget, amikor is III. Károly magyar király – a világon elsőként – zárt borvidékké nyilvánította a területet. Ez azonban kötelezettségekkel is járt. A bortermelés ezen a vidéken háromszáz év óta szigorúan szabályozott törvényi keretek között zajlik. A magyaroknak e táj nem csak büszkeségük, de szorosan kapcsolódik történelmükhöz, kultúrájukhoz, hagyományaikhoz.

A Tokaj név használatáról szóló csata megértéséhez Trianonig kell visszanyúlnunk. 1920-ban a nagyhatalmak döntésének értelmében a tokaji borvidék mintegy 10 százaléka, egész pontosan három település Csehszlovákiához került. 1993-ban, Csehszlovákia kettéválása után, a már független Szlovák Köztársaság továbbra is

ki akarta venni részét a tokaji bortermelésből. A borvidék pontos területi meghatározására azonban nem került sor, így az sem vált egyértelművé, hogy a két ország közül ki jogosult tokaji néven bort előállítani.

1993-ban a Magyarország és az Európai Unió között létrejött szerződés értelmében a Tokaj nevet kizárólag a Magyarországon előállított borok megjelölésére lehet használni. 2004-ben megállapodás jött létre Szlovákia és Magyarország között, amelyben a szlovákok ígéretet tettek a borvidék szlovákiai területeinek lehatárolására, illetve az egységes minőségi szabályozási és ellenőrzési rendszer bevezetésére. Ez lehetővé tette volna az Európai Unió által is elismert, egységes tokaji borvidék létrehozását. Az ígéreteket azonban nem tartották be, sőt ismét vita bontakozott ki a területi megosztás kérdésében.

Magyar siker...

2007-ben mégis sikerült Brüsszelben aláírni Szlovákiával egy nyilatkozatot, amely szerint a két ország közösen alkalmazza a tokaji bor előállítására vonatkozó szabályokat, valamint a termékleírás. Utóbbira annak az országnak a szabályait kell

Tokaj borvidék 1737 óta élvez védettséget, amikor III. Károly zárt borvidékké nyilvánította a területet

alkalmazni, amelynek területén a borvidék nagyobb része található. Vagyis Szlovákia a magyar szabványok szerint köteles előállítani a tokajit, ha a márkanévet használni kívánja. Ez ugyanis az egyetlen biztosíték arra, hogy a tokaji bor minősége a továbbiakban is egységes maradjon. Szlovákia azonban nem teljesítette az egységes minőségi és technikai követelményeket, így ez a nyilatkozat sem váltotta be a reményeket.

Bár 2009. január 1-jétől – mert az Európai Bizottság elutasította Szlovákia névhasználati kérelmét – a Szlovákiában előállított borok címkéjére Tokaji helyett Tokajsky került, ez nem nyugtatta meg a magyar termelőket. A megtévesztő név ugyanis nem biztosítja a határozott megkü-

lönböztetést a más, a magyar borászok szerint kevésbé minőségi szlovákiai és a magyar tokaji között.

Az Európai Unió 2009 júliusában kezdte meg a tárgyalásokat a két tagállammal, amelynek során mindkét felet felhívta javaslatuk benyújtására. Ennek Szlovákia eleget tett, Magyarország azonban nem, így a tárgyalásokat nem tudták folytatni. A név vita újabb fordulatot vett, amikor 2009 júliusában a magyar törvényhozás a borvidék Tokaji elnevezését Tokajra módosította. Az uniós bortörvény szerint ugyanis az oltalom alatt álló eredetmegjelölésű borok esetében a földrajzi nevet lehet levédetni, aminek ez esetben a Tokaj felel meg. Szlovákia földművelésügyi minisztere sérelmezte, hogy a

magyar fél előzetes konzultáció nélkül hozta meg ezt a döntést, illetve, hogy ugyan ezt a lehetőséget Szlovákia nem kaphatta meg.

... magyar kudarc Brüsszelben

A névháború következő csatáját a 2009-ben elfogadott szlovák bortörvény jelentette. Ennek értelmében Szlovákia egész területe egységes borvidék, ami azt jelenti, hogy az ország bármely területén elő lehet ezután állítani a tokaji bort. Az egyetlen feltétel, hogy a szlovák tokaji borvidékről származó az a rendelkezés elmentmond az uniós azon elvének, amely szerint az egyes borvidékek földrajzi védelmet is élveznek.

Szlovákia kezdeményezte az Európai Bizottságnál a Vinohradnícka oblast Tokaj (Tokaj borászati térség) eredetmegjelölés, valamint a Tokajská/Tokajské/Tokajsky y vinohradnícka oblast földrajzi árujelző jogi védelmét, amelyet Szlovákia még 2005-ben, az uniós eljárás szabályainak megfelelően továbbította a bizottsághoz. A kezdeményezést Brüsszel kedvezően bírálta el, és az eredményt 2009. augusztus 1-jén közzétette. Ugyanabban az időpontban került sor magyar kezdeményezésre a Tokaj eredetmegjelölés elfogadásának közzétételére. Ki kell emelni, hogy az engedély szlovák részről nem a Tokaj szó használatára, hanem a Vinohradnícka oblast Tokaj kifejezésre vonatkozik, de arra, hogy ebből a palackokom melyik szó milyen betűmérettel jelenik meg, már nincs előírás. Az ügy kapcsán Tabajdi Csaba, az MSZP EP-küldöttségének vezetője a napokban írásban fordult az EB-hez, amely, a politikus szerint, a szlovák kérést teljesítve megsértette az uniós szabályokat.

Glattfelder Béla fideszes európai parlamenti képviselő a kormányt hibáztatja a kialakult helyzetért, amely, ha korábban fordult volna az EB-hez, megakadályozhatta volna a szlovák kérelem jóváhagyását. Magyarország kedvezőtlen helyzetben van, mert immár nemcsak Szlovákiával, hanem a kérelmet jóváhagyó Európai Bizottsággal jogvitába került. ◀

Lap-top

A nap címe. Emil Boc régi intézkedésekkel és új szavakkal küzd a válság ellen. Utána meg arra kér, „hagyjunk fel a demagógiával”, *Gándul*.

Magyarázat. Igen, ismerjük a mini(szter)elnök stílusát. Ugyanakkor hosszú parlamenti beszédében Boc elfelejtette megemlíteni a húszmilliárd eurós külföldi kölcsönt (ami fenntartotta a lej árfolyamát), a munkanélküliséget (amely megdöntötte az utóbbi hat év csúcását) és a minimáladót miatt csődbe jutott százezer céget. A többi úgymond stimmel, a terveknek körülbelül annyi esélyük van a megvalósulásra, mint az eddigieknek.

Meghiúsított kísérlet. A 22 (a Társadalmi Párbeszéd Csoport hetilapja) vezércikkében Rodica Palade felidézti a húsz évvel ezelőtti budapesti értelmiségi találkozót, amelynek célja a hidépítés volt, a megbékélést pedig olyan értékekre alapozta volna, mint a demokrácia, a nyitott társadalom, a multikulturalitás, a határok „spiritualizálása”. Egyre nyilvánvalóbb, hogy a szekuritáté voltaképpen ezt a megbékélési folyamatot igyekezett megakadályozni.

Szegény idegek. A *Cronica română* hasábjain olvastuk Crin Antonescu liberális pártelnök lesújtó véleményét a nemrég még PSD-és politikusról, Cristian Diaconescuról, aki jelenleg a „függetlenek” csoportját erősíti. A hétfői cotroceni találkozások után a volt külügyminiszter kifejtette, hogy a pártjukat elhagyó, átálló parlamenti képviselők a népi érdekeket szolgálják. Ez valóban elég nagy szarháziás, de szegény Diaconescunak úgyis régen űzött a tekintete és remeg az ajka – véleményünk szerint a fő zsarolója nem a volt pártjában van.

Fő a szolidaritás. Ion Barbu egyik legújabb remeke az *Academia Cațavencuban*. Szent Péter azt mondja: „Uram, adj valamit a románoknak, hogy legyenek összetartóak.” Az Úr, töprengően: „Egy földrengést?” Elég morbidak ott fenn.

A nap álhíre. Siettetni akarván az egykamarás parlament megvalósulását, a pedálos szenátorok beadták a lemondásukat, ugyanerre a „becsületbeli kötelességükre” szólítva fel a többieket is.

Minden napra egy mondat

„Ne nevesd ki a világot, ne is sírass, hanem értsd meg.” Baruch Spinoza

Biztos, ami biztos

Horváth István

A szabadság

SZELLEMI DÉZÉS

A korlátlan akarat, s azon képzelet, hogy akkor legyek szabad, midőn a mások igazaira intézett minden figyelem nélkül tetteimben egyedül tetszésemet követhetem, nem szabadság, sőt a szabadsággal rögtön ellenkező önkény, féketlenség, zabolátlanság. Aki mások természeti, emberi s polgári jogait illő tiszteletben tartja, csak az várhatja, s kívánhatja, hogy ön igazai hasonló tiszteletben tartassanak.

Minden hatás visszahatást szül, s ha mások személyes bátorságát, vagyoni biztosságát, nyugalmát, előmenetelét önkényednek kívánod alávetni, bizonyos lehetsz, hogy mások is hasonló célzással lesznek irántad, s mindenkinek külön kívánati lévén, az ezeryni különböző kívánatok ezer irányzatú önkényt teremtenek; ezek ezerfelé rángatandják a társaság hajóját, míglen a hajózók végromlásával darabokra szaggatva szertedül. Boldog csak úgy lehetek, ha minden sérelem ellen biztos vagyok; biztos csak úgy lehetek, ha személyem s vagyonom minden önkény ellen a hatalmas törvény egyenlő oltalmának alatt nyugoszkok; és így szabadság csak ott létezik, hol törvény uralkodik, s szabad csak úgy lehetek, ha törvénynek szolgája vagyok.

Ez így lévén, szívem mélyében meg vagyok győződve: hogy a polgári társaságnak minden tagjait (...) egyedül e valódi szabadság teheti a földi életében boldoggá, boldogságában biztosá, biztosságában nyugalmassá.

Ezen szabadság az, mellyről mondánk, hogy az egyenlő oltalmazó törvény által biztosított polgári lét szilárd követelése Európa népeinek.

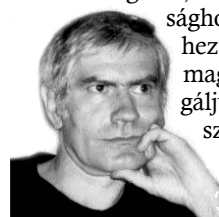
Kossuth Lajos: Szabadság és törvényesség, 1833

Szentségeink

Március 15-e mindig jó alkalom lehetne arra, hogy a nemzettel kapcsolatos legalapvetőbb gondjainkat újragondoljuk. Az alkalmat azonban, úgy tűnik, évről-évre elszalasztjuk. A múlttal való szembenézés helyett jobbra a múltból örökölt frázisainkat ismételtetjük.

Ma is főként Petőfi világszabadságának ragyogó univerzalizmusa az, amire a forradalmi nemzetköziség tanát alapozzuk. De vajon ez az univerzalizmus nem ugyanolyan paradox, mint Napóleon Európán végigmaró seregeinek francia egyetemessége? Petőfi „szent világszabadságának” értékét is erősen leronthatja, hogy az elv – az ő esetében is – a magyar nacionalizmust, végső soron a magyar dominancia kiterjesztését szolgálja. Ez a tény akkor válik igazán világossá, ha Petőfi anyai szlovák-

sághoz illetve apai szerbséghez való viszonyát erdélyi magyar szemszögből vizsgáljuk meg. A „szent világszabadságba” ugyanis a szlovák, illetve a szerb nemzetiség szabadsága, nyelvi jogai már nem férnek/fértek bele. Pe-

Bíró Béla

tőfi nyelvi zsenije ellenére sem büszke háromnyelvű és -kultúrájú polgára Magyarországnak, hanem olyan self made man, aki tudatosan választja a magyar identitást, a másik kettőről pedig egyértelműen és fenntartások nélkül lemond. (A sors ironiája volna csupán, hogy a szabad választásokon mégis idegen származása miatt kellett megbuknia?) Ha egy romániai magyar tenné azt, amit Petőfi tesz, minden bizonnyal sokan nemzetárulónak minősítenék. Olyan magyarnak, aki átvált az „ellenség” táborába. Petőfi esetében az árulást az teszi „makulátlanná”, hogy az a „világszabadság” nevében következik be. A magyar forradalom és Magyarország történelmi hivatása ugyanis az, hogy Kelet-Közép Európa Franciaországává váljon. Hogy úgy hozza el Kelet-Közép Európa számára a „világszabadságot”, ahogyan a francia 1848 forradalmárai Nyugat-Európa számára egy új Napóleon vezetése alatt talán ismét elhozhatják.

Kelet-közép európai aspektusban a magyar nyelv és a magyar kultúra ugyanúgy az

egyetemesség nyelve és kultúrája, mint a Nyugat aspektusából a francia. Petőfi szerencsére már nem élhette meg, hogy a francia egyetemesség a várva várt „francia” győzelmet, az antant győzelmét követően a magyar egyetemesség helyett – a nyelvi rokonság és a hatalmi érdek jegyében – a román és a szláv „partikularitás” mellé álljon, s ezzel az „egyetemes” magyar nemzet milliós csoportjait kiszolgáltatassa a román, a szlovák, a szerb „partikularizmusoknak”. A „szabad identitásvá-

lasztás” tanának jegyében született francia egyetemesség-tant az 1848-as forradalmakat követően az összes európai állam átveszi. A kisebbségi partikularitásban megrekedt nyelvi-kulturális közösségek asszimilációját a kontinens nemzeti államai ma is ennek a – haladónak tétélezett vagy inkább aposztrofált – „többségi egyetemességnek” a jegyében tekintik legitimnek. Kelet-Közép Európa újdonsült – magyar, német és más kisebbségekkel vastagon megspékelt – nemzetállamai maguk is (részben máig érvényes) szabad

Örményügy újratöltve?

2009 áprilisában úgy tűnt, hogy az első világháború után állandósult török-örmény konfliktus megoldását keresik a felek: svájci közvetítéssel hangoztatták, hogy próbálják békésen megoldani azt a gordiuszi csomót, amelyet az 1915-ben kezdődő, törökök által elkövetett népirtás ma is jelent.

Az 1913-as katonai coup után, az úgynevezett ifjútörökök veszik át a hatalmat, s a háború tökéletes paraváná válik, hogy egy „tisztá”, rassz- és vallási felekezeten mentes országot teremtsenek. Ügybuzgóságuk eredménye később másfél millió örmény lemészárolása.

A viláégést követő török kormányok – bár néhány perre mégis sor került – mindegyike tagadta a genocidiumot. Szerintük nem történt más, csak diszkrét túlkapásokkal ékitődött az a törekvésük, hogy az örményeket a közeledő (orosz) frontvonal elől kilakoltassák. Az ügyet rendre zászlójukra tűzték a világ kisebb-nagyobb országai, 2007-ben például Amerika, a demokrácia-kényszer exportjának pionírja. Az amerikai örmény lobbijának nyomására elhatározták, hogy nem lenne rossz újra fél-emberjogi, fél-történelmi igazságszótó szerepben tetszelegni, és világgá kiáltani, hogy az örmény Holokauszt márpedig létezett. George W. Bush azonban villámgyorsan visszatáncolt, amikor Ankara az iraki-afganisztáni frontra nyitó légikikötők lezárásával fenyegetőzött.

Obama kampányigereiteiben már szerepelt a probléma megoldása, s legutóbb az amerikai kongresszus külügyi bizottsága népiértásként kezelte a történeteket. Ankara persze felszikkasztott a még nem kötelező határozattól, és a szokványos diplomáciai villongáson is túlmutat egy vihar lehetősége, ami Törökország NATO és ENSZ BT-tagságát, és az Irán elleni új szankciók megszavazását, de a Közel-keleti ügyekben betöltött mediátor szerepet is éríntheti. Kérdés marad, hogy Amerika hogyan választ, hiszen érdeke fenntartani a stratégiai felvonulási/utánpótlási útvonalak használhatóságát, másrészt viszont fogva tartja az örményügyben adott szava. Amennyiben mégis az erkölcsös megoldás győz, az események magukkal sodorhatják a felszínen rendeződő török-örmény kapcsolatokat, de Azerbajdzsánt is a vitatott Karabah-hegyvidékkel együtt.

Mindezek mellett fennáll annak a veszélye, hogy újra felvetődik a zsidógyilkolások kérdésköre. A két történelmi realitás művi öszszemosása pazar alkalmat adhat a „kinnek a népirtása fontosabb, melyik Holokauszt volt Holokausztabb” zsánerré mentális önkielégítések új sorozatára. (És tovább folytatható a zsidó lágerek halottainak és a gulag-áldozatoknak az undorító összehasonlítását, számháborúja is.)

Ady András

Röviden

Építőipari feketelista

Az Európai Unióban egyedül Romániában és Spanyolországban nőtt az építőipar az év utolsó három hónapjában 2,7 és 2,6 százalékkal az előző negyedévhez képest, miközben közösségi szinten 1,2 százalékos esés következett be. Nemsokára megjelenik egy lista azokkal az építőipari vállalkozásokkal, amelyek nem felelnek meg a minőségi elvárásoknak itthon.

Rosszabbul élünk

A romániaiak rosszabbnak látják finanszírozási helyzetüket ebben az évben, mint 2009 elején – derül ki a GfK piackutató által elvégzett felmérésből, melyet az *Agerpres* idézett. Februárban hatvan százalékra emelkedett azoknak az aránya, akik kedvezőtlenebbnek érzik anyagi körülményeiket.

Eltunyuló reform

Érdektelenséget mutatnak a legnagyobb gazdaságok a nemzetközi finanszírozási rendszer rendbetételére – emiatt aggódik Dominique Strauss-Kahn, a Nemzetközi Valutaalap vezérigazgatója, aki néhány nap múlva Romániába látogat. Szerinte a bruttó hazai termék növekedésével csökken a hajlandóság a pénzpiacok megreformálására egy következő krízis elkerülése érdekében.

Albérletből hitelezők karjába

Totka László

A romániai ingatlanpiac történetében először fordul elő, hogy egyhavi albérlet ára magasabb, mint bizonyos lakáskölcsönök havi törlesztőrésze. A változás főként az Első ház programban részt vevőket érintheti kedvezően: a *Capital.ro* számításai szerint a költségek akár az ötven eurót is meghaladhatja (lásd illusztrációkat). Szakértők szerint azonban elhamarkodott lenne a trend megszilárdulásában bizni és vásárlásra ösztönözni a lakosságot.

A hír hallatán higgadságra intett a lapunk által megkérdezett ingatlanszakember. „Annak ellenére, hogy a lakbérnél alacsonyabb a havi törlesztőrészlet, sajnos, most sem jutnak hitelhez az emberek, ezt nagyon sok ügyfelünk panasolja” – mutatott rá Kandó Svábi Norbert, az A1 Immobili Real Estate ingatlaniroda nagyváradi vezetője, aki belátható időn belül nem számol a hitelezés helyreállításával.

Kockázatos hitel

„Senkinek nem ajánlom, hogy hitelből lakjon, esetleg azoknak, akiknek már csak egy nagyon kevés hiányzik, és legalább ötven-hatvan százalékos önrésszel rendelkeznek. Pénztartalékok és passzív jövedelem nélkül nagyon kockázatos a hitelfelvétel, ebben az esetben ajánla-

Bukarestben régi lakásokra felvett hitelek részleteinek és az albérleti díjaknak összehasonlítása (euróban)

Lakástípus	Eladási ár	Első ház programos hitelrészlet	Albérleti díj
Garzon	42 303	215	266
Kétszobás	66 395	340	364

Forrás: Capital/hirdetések

A látszat néha csal. A kockázatos hitelfelvételtől óva intenek az ingatlanszakemberek

tosabb egy olcsóbb albérletben lakni, és önrészre spórolni” – tanácsolta a nagyváradi ingatlanszakember.

Adrian Vasilescu jegybanki tanácsos a napokban nem válaszolt biztatón arra a kérdésre, hogy mi lehet a megoldás a banki részleteket fizetni nem tudók esetében. „Szomorú dolgokra is sor kerülhet, megtörténhet, hogy házaikból kített embereket látunk majd” – fogalmazott a szakember, egyúttal utalva az Első ház programra, mely szerinte épp ennek kiküszöbölésére törekszik.

Rugalmas főbérlet

Bár sokan az ingatlanpiac feléledését várták az Első háztól, a program egyelőre csak elenyészően növelte a vásárlási kedvet, mivel kevesen vehették igénybe – vélik a lakásközvetítő ügynökségek. A *Capital* által megszólaltatott elemzők szerint a főbérlet nagy része nem tartja komoly versenytársnak az Első ház jelenséget, és ezért nemcsökkenti az árakat. Mások szerint az erős nyereségvágytól hajtva addig nem hajlandóak engedni az árból, míg befekte-

tésük meg nem térült. Kandó Svábi szerint azonban van kilátás arra, hogy az albérlet árak csökkenjen, mivel jelenleg irreálisan magasak, és a tulajdonosok in-

A bankok lenyelték a hitelek olcsóbbodását

Mintegy harminc százalékkal kellene csökkenniük a hitelkamatoknak, ugyanis tavaly óta ennek megfelelő mértékben zsugorodott a bankközi kamat (ROBOR), amely meghatározza az ügyfeleknél alkalmazott kulcsokat. A ROBOR idénre hét százalékpontot esett (17 százalékról), ehhez a pénzügyi intézetek még hozzáadják a saját kockázati díjukat és eljárási illetékeiket a kérelmek elbírálása után, így jön ki a 22-26 százalékos kulcs. A bankok a nagymértékű esést hitelpolitikájukban nem alkalmazták – hívta fel a figyelmet a *Gándul* című lap.

Önrészen bukó pályázatok

Ma már sokkal több európai uniós forrást hívunk le Romániában, és a pályázatok is jobban megfelelnek a követelményeknek – erről beszélt Tanczos Barna. A turisztikai tárca államtitkára lapunknak elmondta, hogy mostanában az önrész biztosításával vannak problémák.

T. L.

A társfinanszírozás lett az elsődleges probléma az európai uniós források lehívásában, a projektek mennyisége jelentősen megnőtt az utóbbi időben – nyilatkozta Tanczos Barna, a Turisztikai és Regionális Fejlesztési Minisztérium államtitkára egy rendezvényen. Állítólag a sikeres pályázóknak mintegy tizenhárom százaléka visszavonul, mert nem tud önrészt biztosítani. Lapunk kérdésére az államtitkár elmondta, hogy a társfinanszírozás megoldásában segíteni kellene az önkormányzatokat. Az RMDSZ-en belül a napokban egyeztetnek arról, hogy szervezzenek egy találkozót bankok és önkormányzatok, valamint pályázatór in-

tézményekben dolgozók számára a témában.

Tanczos szerint a pályázati eredményességben nincs jelentős különbség a megyék között, a problémák ugyanazok minden településen, és összességében elmondható, hogy még aktívabbak lehetnének az önkormányzatok és a vállalatok is. „Vannak megyék, amelyek magukat a legjobb pályázóknak minősítik, de mindenképp van még mit tanulniuk másoktól is. Nem az a fontos, hogy elsőként adjuk le a pályázatot, hanem az, hogy hány pályázatot nyújtunk be megynként egy kiírás keretén belül” – mutatott rá az államtitkár. Példaként említette a határ menti együttműködést támogató román-magyar programot. Ez a legsikerese-

Tanczos Barna szerint megtanultunk pályázni

Fotó: ÜMSZ/archív

sebb olyan típusú kezdeményezés Romániában, ahol két ország települései, önkormányzatai, intézményei között kialakult egy hatékonyabb együttműködés.

„A pályázási mérleg javulása összességében annak köszönhető, hogy három évvel Románia Unióba lépése után, a rendelkezésre álló statisztikák alapján az önkormányzatok és gazdasági társaságok megtanultak pályázni. Egyre több olyan jól felkészült tanácsadó cég van, amelyek segítségével az önkormányzatok sikeresen

tudnak forrásokat lehívni” – mutatott rá. Állítólag a pályázatok kidolgozottságával is egyre kevesebb probléma adódik. De tartózkodás figyelhető meg a helyi intézmények és közigazgatási szervek körében a bankokkal szemben, holott az utóbbi időben már lenne elegendő forrás az uniós programok finanszírozására. „A közintézmények számára a legnagyobb akadályt a tapasztalat hiánya jelenti. Sokkal egyszerűbb ugyanis a költségvetésből igényelni forrásokat”.

Nem lesz jelzőlámpa

Gyulay Zoltán

Tüntesse fel a valós tartalmat az élelmiszerek csomagolása, de nem az úgynevezett „jelzőlámpa” módszerrel – így döntöttek az Európai Parlament (EP) egészségügyi bizottságának tagjai Brüsszelben. Ezzel elvetették, hogy a villanyrendőrök módjára pirossal, sárgával és zölddel ábrázolják az egészségre káros, semleges, illetve hasznos anyagok mennyiségét, pontosabban magának az adott élelmiszernek az egészséges voltát.

A határozat értelmében a nyolc legfontosabb összetevőnek azonban mindenképpen a csomagoláson a helye. Kiemelt helyen kell szerepelnie a százgrammonkénti kilokalóriának, illetve a zsír-, cukor-, só- és szénhidrát-tartalomnak grammban vagy milliliterben kifejezve – mivel ez nem vezethet félreértésekhez, különösen a gyermekek esetében. A bizottsági elutasítás dacára a „színes” módszert májusban mégis elfogadhatja az EP, utóbb pedig az állam- és kormányfők csúcscrétékezlete is rábólinthat.

Külön is szerepelnek az EU napirendjén az úgynevezett alternatív – azaz növényi zsiradékból – előállított

kább engednek az összegből, mint hogy üresen, kihasználatlanul álljon a lakás.

Spekulánsok alkonya

Nemrég egy másik érdekes jelenség is felütötte a fejét: sok félkész házat áron alul kínálnak eladásra tulajdonosaik, hogy legalább az építkezéssel felhalmozott adósságtól megszabaduljanak. Ezzel kapcsolatban a nagyváradi szakember rámutatott, hogy ez az egyetlen terület, melyen az ingatlanspekulánsok még virágzó lehetőségre lelhetnek. Különben általában nem igazán van mire spekulálni, mivel az üzlet megtérülésére vagy nyereségre csak nagyon hosszú távon lehet számítani.

Eladások tekintetében az egyik legrosszabb évet jósolták 2010-re az ingatlanágnak és ez a helyzet azóta sem változott – foglalta össze Kandó Svábi, aki szerint lassan Romániában is egyre népszerűbb lesz a Nyugat-Európára jellemző bérelt lakás kultúrája.

sajtók és sonkák. Különösen a német kormány gyakorol nyomást Brüsszelre, hogy a valódi ételmezt különböztessék meg a hamisítványoktól, illetve imitációktól, és egyúttal eredetüket is tüntessék fel a csomagoláson.

Az Európai Unió (EU) tisztviselőit és bürokrátáit igencsak foglalkoztatja az élelmiszerbiztonság kérdése. Az utóbbi hetekben ugyanis egymás után patantak ki a különböző botrányok, amelyek közül kiemelkedett az osztrák (stájerországi) Hartbergben működő Prolactal cég lisztériával fertőzött sajtja. (A lisztéria olyan baktérium, amely képes áthatolni a méhlepényen, és korai terhességnél vetélést is okozhat; különösen májból és belőle készült ételekben, kék nemes penészes sajtokban és nem pasztőrözött tejtermékekben fordulhat elő.)

Az osztrák sajtermék német nyelvterületen több halálesethez vezetett. A botrányt csak fokozta, hogy kiderült: a Prolactal – amely csak feldolgozza a külföldi tejet, hogy utána ismét exportálja – az EU mezőgazdasági alapjából 759 ezer eurós (több mint 3,1 millió lejes) támogatásban részesült.

Közvitán a tanügyi törvény

ÚMSZ

► Anyanyelvükön tanulhatják a kisebbségi diákok az ország történelmét és földrajzát – áll a tanügyi törvény tervezetében, melyet tegnap tárgyalta első olvasatában Iaşiban kihelyezett ülésén a kormány. A mátról közvitára bocsátott jogszabály emellett „nagyon sok új elemet tartalmaz kisebbségi szempontból” – nyilatkozta lapunknak Pásztor Gabriella, oktatásügyi államtanácsos. Az új szövegváltozatot azután tárgyalta a kormány, miután tavaly novemberben az Alkotmánybíróság alkotmányellenesnek ítélte az Ecaterina Andronescu nevével fémjelzett előző csomagot.

Kisebbségbarát változat

A törvénytervezet szövege mátról olvasható a tanügyi tárca honlapján. „Arra kérek valamennyi érintettet, juttassa el az észrevételeit. Fontos, hogy minél többen vegyenek részt a közvitában” – mondta az államtanácsos. Pásztor szerint a meghatározó módosítások a román nyelv oktatását érintik: az új tervezet lehetővé teszi a differenciált képzést, első osztálytól az érettségig. Ugyancsak fontos

Politikamentes és jól szervezett tanügyet ígér a Daniel Funeriu által vezetett minisztérium Fotó: Agerpres

nyelvi engedmény a magyar nyelvű történelem és földrajzoktatás lehetősége. Az iskolai autonómia szempontjából perdöntő lehet, hogy a törvénycsomag biztosítja a kisebbségi pedagógusoknak a részarányos képviseletet az iskolai vezetésben.

Arra a kérdésre, hogy a jövőre érvénybe lépő fejkvóta számítása hogyan történik a kisebbségi intézményekben, Pásztor szintén megnyugtató választ adott: ha érvénybe lép a törvény, akkor emelt szorzó jár a magyar gyermekek után. Ugyancsak

a kisebbségi iskolák érdekét védi az az előírás is, mely szerint lehetőség nyílik csökkentett létszámú osztályok indítására is azokon a településeken, ahol a kisebbségi osztályok működtetéséhez nincs elég gyerek.

Politikamentes és ésszerű

A tervezet egyik célja az iskolai adminisztráció átalakítása, az oktatásügy demokratizálása és politikamentessé tétele. Ennek megfelelően az iskolák vezetését

a jövőben egy igazgató és egy vezetőtanács látja el.

A pályázati úton kinevezett igazgatót a vezetőtanács alkalmazza, vagy – szükség esetén – menti fel. A politikamentesség jegyében az új törvény előírja, hogy mandátuma alatt sem az igazgató, sem az aligazgató nem tölthet be párttagságot. A törvényalkotó másik fontos célja a szülők, a diákok és a helyi önkormányzat fokozott bevonása az iskolák működtetésébe. Ezért például a tanulók és egyetemisták nagyobb beleszólást kapnak a

tananyag kialakításába, a szülők pedig képviseltetik magukat az iskola vezetőtanácsában.

A minőségbiztosítás jegyében a teljes közoktatás időtartama alatt szigorúbban követik majd a pedagógusok szakmai képzését. Címzetes tanár az lehet, aki nemcsak a három éves egyetemi alapképzést szerzi meg, de rendelkezik a két éves ügynevezett maszter képzéssel és egy éves iskolai gyakorlattal is. A hosszadalmas képzést megfelelően kívánja honorálni az állam, a két éves továbbképzés ideje alatt például emelt összegű ösztöndíjat kapnak a jelöltek, vagyis annyit, amennyit egy kezdő tanár hazavihet. Az egyéves kötelező gyakorlatra versenyvizsgán jelentkezhetnek a pedagógusok, a sikeresen pályázókat a törvényalkotó szándéka szerint érvényes munkaszerződéssel foglalkoztatják. A felsőoktatást érintő rendelkezések közül figyelemre méltó, hogy a tervezet tiltja az egyetemi normák halmozását. Nem lehet tagja a továbbiakban az egyetem vezetésének az az oktató, akit nyugdíjaznak, a nyugdíjkorhatár a gyakorló tanárok és a kutatók esetében egyaránt 65 év lesz. ◀

Röviden

Elmarad a metrósztrájk

Egyezsége jutottak a kormány képviselőivel tegnap délután a fővárosi metróvállalat alkalmazottai, akik elérték, hogy tíz százalékkal nőjön az alapfizetésük. Ezért a Metrorex elállt a sztrájktól, pedig az eredeti tervek szerint ma, reggel négytől délután négyig nem indították volna újukra a szerelvényeket. Ha a tiltakozók beváltják a fenyegetésüket az egész bukaresti tömegközlekedés leállhatott volna.

Panaszt tett a pedagógus

A Pro Europa Ligához fordult az a pedagógus, akit februárban felpozított egy rendőr a Maros megyei Kerelószentpál általános iskolájában. Az esetet rögzítette egy helyszínen forgató televíziós stáb is, az ügyben azóta nyomoz a megyei rendőrség. A pedagógus, akinek munkahelyi konfliktusáról lapunk is beszámolt, úgy érzi, roma származása miatt érte diszkrimináció. A Pro Europa Liga munkatársai úgy vélik, alapos vizsgálatra van szükség, mert szakmailag nem elfogadható sem a rendőr, sem a helyszínen forgató stáb magatartása. A jogvédők ugyanakkor az érintett tanárnó felelősségére is figyelmeztettek.

Megmentésre vár a Csiky-kert

Csibi Márta

► Több ígéretes kezdeményezés is indult az utóbbi hetekben a gyergyószentmiklósi arborétum, a Csiky-kert megmentésére, ám a rendkívül értékes park jelentős beruházásra szorul. Néhány napja nyolcvan darab mesterséges madárodút helyeztek ki, a helyi önkéntesek és a Román Madártani Intézet közreműködésével az arborétumba – az akció nyomán Székelyföld egyik leghíresebb dendrológiai parkja a madarak védelmét és megfigyelését célzó projekt részévé vált.

A madarak már védettek

Az Erdélyi Kárpát Egyület országos elnöke, Dezső László természetfotós kezdeményezésére, ornito-

lógusok bevonásával készülték el a madarak védelmét célzó tervek, melynek tökéletes helyszíne a Csiky-kert, hiszen több madárcsalád is befészkelte magát a kiszáradt fák rovaroktól hemzsegtő törzsébe. A madárpopuláció zavartalan életkörülményeit mesterségesen is segíteni kellett néhány odú kihelyezésével – ezen dolgoztak összehangoltan a gyergyói környezetvédő önkéntesek. Az odúk szakszerű felszerelését nyilvántartás, feltérképezés, a későbbiekben pedig ellenőrzés is követi.

Az erdő még nem

A Csiky Dénes által 1884-ben alapított park Székelyföld legnagyobb arborétuma, eredetileg több mint 185 féle fa- és cserjefajta kapott he-

lyet a mintegy húszhektáros területen jelenlegi állapota azonban további beavatkozást igényel: rendezetlen, elgyomosodott sétányok, szemétkupacok rontják a táj szépségét. A környékbeliek rendszeresen ritkítják a történelmi múlttal rendelkező faállományt: innen viszik a téli tüzelőjüket. A fejlesztésekre, – mint az élővilág megvéde, a kert egykori, Csiky Dénes által megálmodott arculatának rekonstrukciója – számos elképzelés, terv született, de elsősorban a biztonsági kérdéseket kell megoldani, mondta Dombay István, a Babeş–Bolyai Tudományegyetem Gyergyószentmiklósi Kihelyezett Tagozatának igazgatója. A Csiky-kertben működő intézmény vezetői két térfelügyelő kamerát szereltek fel a kertben, és felkérték a rendőrséget, hogy járőrözzenek rendszeresen a park területén. Nyilvános, és folyamatosan hívható a kert őrzésével megbízott erdész telefonszáma is, őt bármilyen visszaélés esetén riasztani lehet.

A Csiky-kert dendrológiai park a város és a medence legnagyobb zöld övezete lehetne, a fejlesztésekre azonban sok pénzre van szükség. Borboly Csaba megyei tanácselnök a pályázati lehetőségek feltérképezését ígérte, míg Borbély László környezetvédelmi és erdészeti miniszter teljes körű támogatásáról biztosította a várost. ◀

Önkéntesek dolgoznak a Csiky-kert élővilágának megmentéséért

Bombariadó Temesváron

Pataki Zoltán

► Bombariadó miatt fordították vissza tegnap hajnalban a Temesvárról Londonba tartó WizzAir repülőgépet, 165 utassal a fedélzetén. Bár tűzszerek nem találtak robbanószerkezetet a gép fedélzetén, a bombariadó miatt a Carpatair Bukarestből érkező gépet is átkutatták, szintén eredménytelenül. A hatóságok rövid idő alatt azonosították a bejelentőt, a konstancai 49 éves A. Viorel, akit a fővárosba szállítottak kihallgatásra. Az ügy részleteiről Cornel Sănmartinean, a Traian Vuia Nemzetközi Repülőtér nemrég kinevezett új igazgatója tartott sajtótájékoztatót. Elmondta, hogy a telefonáló eleinte a WizzAir londoni és a Carpatair római járatai

íránt érdeklődött, majd bejelentette, hogy a Carpatair egyik utasának a csomagjában pokolgép van elrejtve. Utólag az is kiderült, hogy a Carpatair fedélzetén tényleg ott tartózkodik a megnevezett személy, akinek a családneve megegyezett a bejelentő által közölt névvel. A hivatalos eljárásnak megfelelően mindkét gép pilótáját értesítették a bombariadó-ról. A bejelentő által említett nevet viselő utast kihallgatták, de bebizonyosodott, hogy semmi köze a hamis bombariadókhöz, egyszerű névazonosságról van szó.

Anton Marin szállításiügyi államtitkár elégedetlen volt a temesvári repülőtér vezetőinek magatartásával, szívesen Cornel Sănmartinean elhamarkodottan nyilatkozott a sajtónak. Radu

Berceanu szállításiügyi miniszter a bombariadókat összefüggésbe hozta a temesvári repülőtér egyik volt vezetőjének a leváltásával és bejelentette: ellenőrző területet küld Temesvárra, amely több évre visszamenőleg átvilágítja a reptér gazdasági helyzetét.

Dan Idoluz, a Traian Vuia Nemzetközi Repülőtér igazgatóját tavaly decemberben mondatta le a szállításiügyi miniszter. A helyére kinevezett Alexandru Chirilă alig egy hónap elteltével önként lemondott tisztségéről, azzal az indokkal, hogy zavaros a repülőtér gazdasági helyzete és „kullancs-cégek” élőködnek a légikikötőn. A lemondásokat a fővárosból erőltetett Arad-Temesvár repülőtéri fúzió körüli botrány előzte meg. ◀

OTP Bank az olvasásért

Munkatársunktól

► Olvasásnépszerűsítő programot működtet az OTP Bank, ennek keretében több iskolát látunk el jelentős értékű könyvadománnyal. A Brassó megyei Szászmagyaros kapta az első – hatszáz kötetből álló – könyvcsomagot, a helyi iskola könyvtárát könyvespolcokkal is felszerelte a pénztintézet. Szintén nagy értékű adományt kapott Persány község is, az itt

található iskolában könyvtár sem működött, ezért különösen fontos az a csomag, amelynek szívesen diák örülhetett. Mindaddig, amíg az OTP programja el nem jutott a településre, a tanárok saját könyveiket kölcsönözték az érdeklődő tanulóknak, így a helybeliek rendkívül fontos segítségként értéklik az adományt.

A szervezők úgy ítélik meg, hogy a kezdeményezés akkor éri el célját, ha közös-

ségi összefogás erősíti. Ezért arra kérnek minden segítőkész könyvszerető embert, támogassák az alsó tagozatos iskolásokat saját kötetekkel. Az adományokat átveszik az OTP Bank fiókjában és a Humanitas könyvkiadó boltjaiban, majd szervezeten továbbítják a rászoruló vidéki gyerekeknek. A tervek szerint tíz megye húsz iskolájához tízezer kötetet juttat el a pénztintézet. ◀

Nekrológ

Dr. Pálfalvi Attila halálára

Megrendülve értesültünk dr. Pálfalvi Attila professzor, a Szövetség alapító tagja, volt miniszterhelyettes, a Kolozsvári Műszaki Egyetem volt rektora elhalálózásáról. Maradandó értékű oktatói és kutatói munkája mellett jelentős szerepe volt a Romániai Magyar Demokrata Szövetség megalakulásában, 1990-ben közoktatási miniszterhelyettesként úttörő munkát végzett, ami a magyar tannyelvű iskolák és tagozatok újraindítását, a magyar pedagógusok hazatelepülését illeti. Iparügyi miniszterhelyettesként fontos szerepet vállalt az ország modernizációs folyamatában, a magyarok telepedésének fejlesztésében. A Romániai Magyar Demokrata Szövetség őszinte részvételét fejezi ki dr. Pálfalvi Attila professzor családjának, elismerését tolmácsolva az erdélyi magyar közösség önépítő munkájában vállalt kiemelkedő szerepéért!

Az RMDSZ országos vezetősége

Röviden

Az Uniter szenátusának díjai

A Román Színházi Szövetség (UNITER) szenátusa kiválóságdíjat ítélte Silviu Purcărete rendezőnek, Helmut Stürmer díszlettervezőnek, Lia Manjoc jelmeztervezőnek, Vasile Șirli zeneszerzőnek, Andu Dumitrescu díszlettervezőnek a Goethe Faustjával elért sikerekért. A nagyszebeni Radu Stancu Nemzeti Színházban színre vitt Faust a 2009-es edinburghi-i színházi fesztiválon vívott ki nemzetközi elismerést. Életműdíjat Tatiana Iekel színésznő, Mircea Andreescu színész, Both András díszlettervező és Mircea Cornișteanu rendező kap. Színházi zene különdíjban George Marcu részesül. A szórakoztató előadások különdíját Toni Grecu kapja, Alexandra Davidescu színésznő a bábszínház kategóriában kap különdíjat. A nonverbális produkciók kategóriájában különdíjjal Gigi Căciuleanu tüntetik ki. A Színházi Kritikusok Szövetsége Ludmila Patlanjoglunak adományozza a színházi kritikusok életműdíját, Ionuț Sociunak a pályakezdő kritikusok díját.

Költővendég a Törzsasztalnál

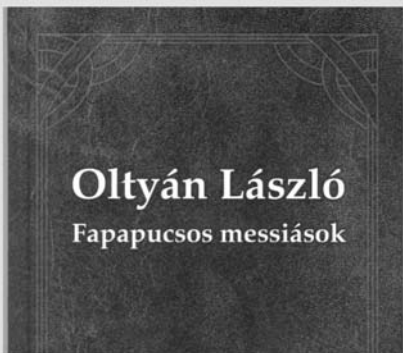
Kemény István író, költő, drámaíró, esszéista, a *Barátok közt* című televíziós szappanopera szövegírója lesz a *Várad* folyóirat Törzsasztal sorozatának pénteki vendége. Az író beszélgetőtársa Kőrössi P. József lesz. Ez alkalomból mutatják be a *Várad* folyóirat megújult arculatú számát is.

Vendégművészek a filharmoníánál

Fátyol Rudolf szatmárnémeti hegedűművész és Alfonso Saura spanyol karmester lesznek a Nagyváradi Állami Filharmonia mai hangversenyének vendégművészei.

HIRDETÉS

Oltyán László:
FAPAPUCSOS MESSIÁSOK

Oltyán László
Fapapucsos messiások

A marosvásárhelyi Juventus Kiadó gondozásában megjelent regényt Erdély-szerte a TKK saját könyvesboltjában terjesztik. Marosvásárhelyen ugyanakkor megvásárolható a Vártemplom parókiáján illetve a Népújság szerkesztőségében.

Harc európai babérokért

Fleischer Hilda, Sipos M. Zoltán

► Jelek szerint nyolc, de akár tíz hazai város is pályázna az Európa Kulturális Fővárosa (EKF) címre, amelyet – miután Nagyszeben 2007-ben a cím birtokosa volt – legközelebb 2020-ban nyerhet el romániai település. A verseny máris elkezdődött, hiszen három év múlva „előzsűrizés” dönti el, melyik város képviseli majd az országot az európai megmérettetésen. Az elismerést odaítélő európai bizottság egyetlen romániai tagja, Constantin Chiriac, a Nagyszebeni Nemzeti Színház igazgatója szerint jó jel, hogy az országból több város is pályázik a címre. „A pályázók versenyképességének fejlesztésére mindenképp kormánytámogatásra, illetve a turisztikai és a kulturális minisztérium szoros együttműködésére lenne szükség” – vélekedett a szakember. Táncczos Barna, a fejlesztési minisztérium államtitkára lapunknak megerősítette, ha a kulturális tárca potenciált lát egy városban, akkor kész támogatást nyújtani – legyen az pénzbeli vagy intézményi támogatás –, hogy a vállalkozó település be tudjon mutatkozni.

Három jelölt már ismert

Egyelőre Iași, Temesvár és Kolozsvár jelentette be, hogy Európa

Tudor Giurgiu: Kolozsvár esélyes lehet

Ha az Erdélyi Nemzetközi Filmfesztiválra (TIFF) fekteti a hangsúlyt, kulturális főváros lehet Kolozsvár – nyilatkozta a sajtó képviselőinek Tudor Giurgiu. A TIFF igazgatója szerint a cím elnyeréséhez hozzájárulhat a Kolozsvári Állami Magyar Színház és az Ecsetgyárban működő kulturális műhely tevékenysége is. „A pályázóknak rendelkezniük kell központi rendezvénnyel. Kolozsvár előnye a TIFF, de fontos rendezvényei vannak a Magyar Színháznak és az Ecsetgyárnak is” – magyarázta Giurgiu. A projektet az önkormányzaton kívül a Kolozsvári Egyetemek Egyesülete, több alapítvány és egyesület is támogatja. A jelentkezést 2013-ban nyújtják be.

Európa 2007-es kulturális fővárosának főtere. A romániai városok Nagyszeben sikerén buzdultak fel

kulturális fővárosa szeretne lenni 2020-ban, de már más városok is fontolgatják a ringbe szállást. „Infrastruktúrájuk fejlettségét tekintve, igencsak eltérő településekről van szó, de nem ez a legfontosabb, hanem az, hogy komolyan vegyék, és felfedezzék a városok e projekt lehetőségeit” – magyarázta Chiriac, aki március 23–25-e között Brüsszelben az európai kulturális fővárosok bizottságának találkozáján vesz

majd részt. A testület romániai tagja azt szorgalmazná, hogy a kormány írjon ki országos kulturális versenyt, kifejezetten az Európa Kulturális Fővárosa címre pályázó városoknak, ahol majd körvonalazódna, mennyire felkészültek a települések.

Pécs tapasztalatokkal segíti Kolozsvárt

A kincses város már elkezdte a lobbizást azért, hogy Romániát képviselhesse a 2020-as versenyben. „Kolozsvár már elindította ezt a puhatolozási folyamatot: Sorin Apostu polgármester Nagyszebenrel, jómagam pedig Pécs városával konzultálok. Ezek a párbeszédetek elengedhetetlenül fontosak ahhoz, hogy esélyessé váljunk a cím elnyerésére” – ismertette a jelenlegi állapotot László Attila, Kolozsvár alpolgármestere. Az előjáró la-

punknak kifejtette, a városoknak 2013-ig be kell mutatniuk programtervezetüket egy zsűrinek, amely egy európai parlamenti küldöttségből és a román kormány küldöttségéből áll. Ez a grémium fogja kiválasztani azt a várost, amelyik versenybe száll majd a többi európai várossal az Európa Kulturális Fővárosa címért. „Igyekszünk megkeresni és felkérni minél több nyugat-európai testvérvárost, amelyekkel közös programokat tudunk megvalósítani. Az a tapasztalatunk, hogy azok a városok pályáztak jó esélyekkel erre a címre, amelyek francia vagy német városokkal működtek együtt” – mondta László Attila. Az alpolgármester tájékoztatása szerint a hétvégén Kolozsvárra látogató pécsi delegáció megígérte, hogy az ottani tapasztalatokat, szakértelmet Kolozsvár rendelkezésére bocsátja. ◀

Hímes tojásos tavaszköszöntés a pesti Vajdahunyadvárban

Kánya Gyöngyvér, Budapest

► A gyermek és szülő együtt játszása, a szórakoztatva tanulás és a ma már kihalófélben levő népi mesterségek testközelből való megismerése jellemzi a Magyar Mezőgazdasági Múzeum (MMGM) e héttől látogatható húsvéti kiállítását. A budapesti Vajdahunyadvárban található múzeum csapata az előző évek hagyományait folytatva, immár harmadik alkalommal készítette el tavaszköszöntő játékát, amely ezúttal a múzeum egész területére kiterjed. A látogató hatalmas, több mint két méter magas húsvéti tojások között, kis narancssárga, kék vagy zöld pöttyökön haladva fejtheti meg a húsvéti népszokások titkát, és közben észre sem veszi, hogy a múzeum állandó gyűjteményében teremről teremre halad. „A húsvéti kiállítás idei vezérmotívuma természetismeretünk bővítése, melyhez múzeumunk bebarangolását ajánljuk. Igazi kaland lehet kicsiknek és nagyoknak egyaránt az óriás hímes tojások felkutatása a vár te-

rületén, miközben szélesítik tudásukat a múzeum erdészeti, halászati, vadászati kiállításán, illetve áttekintik a magyar mezőgazdaság eddigi történetét a honfoglalástól napjainkig” –

Hímes tojások a vár területén

részletezte Bálint Ágnes, az MMGM kommunikációs munkatársa. Ismereteink bővítése mellett természetesen jólesik a játék, így a múzeum földszintjén mintegy hatszáz négyzetméteren elterülő interaktív kiállítás, az előző évekhez hasonlóan idén is szellemi akadálypályaként szolgál. A kérdések helyes megfejtése a kaland végén természetesen jutalmat von maga után, de a játék közben is információkkal látnak el mindenkit a szervezők. A különböző színekkel jelölt egységekben haladva a húsvét történetével és hagyományörző szokásaival ismerkedhetünk meg, illetve valódi díszített: patkolt, fémmel applikált, viasszal írott, szalma és magrátétes valamint karcolt tojásokban gyönyörködhetünk. A kiállításból kivezető kanyargós út még mindig kínál meglepetést, az utolsó teremben ugyanis neves népművészek – fafaragó, kosárfonó, csuhéfonó, tojáshímző és patkoló, mézeskalács-készítő – legszebb munkáit csodálhatjuk meg, illetve elleshetjük készítésük mikéntjét is. ◀

Krízisbűdzsé színháztúlélésre

Kovács Zsolt

► Szűkös költségvetésből gazdálkodik idén a két sepsiszentgyörgyi színház. A Tamási Áron Színház idén 2,6 millió lejes költségvetést kap, amelyhez 465 ezer lejes saját hozzájárulást kell megvalósítania. Kató Béla, a gazdasági bizottság elnöke a tanácsülésen ugyanakkor kérte, hogy a társulat költségvetésének fizetésre szánt tételéből kétszáz ezer lejt csoportosítsanak át anyagi költségek számára. Ezt azzal indokolták, hogy a magyar színház túl sokat vendég szerepel külföldön, holott a városnak kellene játszania. Keresztély Irma tanácsstag a túlzott telefonköltségeket róta fel a társulatnak. Pál Attila, a színház gazdasági igazgatója a sajtónak elmondta: külföldi kiszállások költségeinek java részét más forrásokból fedezik, telefonköltségeiket pedig a Reflex nemzetközi fesztivál szervezésével magyarázta. Az Andrei Mureșanu Színház erre az évre nyolcszáz ezer lejes költségvetésből kell gazdálkodnia, ami Horațiu Mihaiu igazgató szerint semmire sem elég, költségvetés-kiegészítés nélkül idén nem lesz több új előadás. ◀

Válságban is mozis rekord

Romániában a gazdasági recesszió ellenére 2009-ben szárnyalt a mozi. A TIFF tegnapki sajtótájékoztatója szerint a IX. fesztiválon is különleges mozis élményt kínálnak, s a minőség a válság ellenére is megmarad.

F. I.

A gazdasági válság ellenére tavaly 43 százalékkal több mozijegyet értékesítettek Romániában, mint 2008-ban, ami a bevételek 70 százalékos növekedését jelenti – derül ki a romániai box office-elemző Champions Ügynökség legújabb elemzéséből. Annak ellenére, hogy több megye és város filmszínház nélkül maradt, az országban mondhatni szárnyal a mozi.

Számok és multiplexek

A recesszió ellenére tavaly 180 mozis premier volt Romániában, mintegy tízzel több, mint 2008-ban, de növekedés figyelhető meg a nézőszámában is. A *videofil.ro* portálon jegyzett box office-adatok szerint a 2008-as 3,2 milliós nézőszám tavaly 1,4 millióval bővült, ami a bevételeket illetően 78,2 millió lejt jelent, szemben a 2008-as 46 millió lejjel. A Champions közleménye szerint a bevételek 95 százalékát 15 multiplex generálta, az országban működő mintegy 38 mozi-teremnek csupán 3,9 millió lejt

2009-ben 180 mozis premier volt Romániában, ami 78,2 millió lejes bevételt termelt

Fotó: archív

sikerült letennie a közösbé. Jakabffy Samu kolozsvári filmforgalmazó lapunk megkeresésére elmondta, véleménye szerint az eredményeket árnyalja az, ha figyelembe vesszük, hogy egy multiplexben öt, esetenként tíz mozi terem van. „Tulajdonképpen 100–150 versus 38 az arány, ami mindjárt másképp hangzik” – magyarázza Jakabffy, aki szerint így a bevételek nagyjából 60–40 arányban oszlanak meg. Az, hogy a multiplex mozik termei több nézőt vonzanak a filmforgalmazó szerint azzal magyarázható, hogy ezek 3D-s filmek vetítésére is alkalmasak, melyek jobban vonzzák a filmkedvelőket. Ugyanakkor azt is hozzátesszi, hogy szemléletváltásra van szükség ahhoz, hogy több

város kapjon mozit, illetve a már meglévők működhessenek. Nézőszám tekintetében nemzetközi szinten Románia egy nyolcvan országot vizsgáló elemzésben a 47. helyen áll. Érdekességként Nagy Britanniában egy hét alatt adnak el annyi mozijegyet, mint Romániában egy év alatt. Írországban pedig, ahol a népszerűség ötször kisebb, mint Romániában, háromszor magasabb a mozielőjárók száma.

Március, a filmek hava

A Champions Ügynökség adatai szerint Romániában a 18-25 év közötti korosztály látogatja leggyakrabban a mozikat, míg Nyugat-Európában vagy Amerikában a mozinézők átlagéletkora 20 év alatt van. De

nemcsak a mozik életkora tekintetében térünk el a nyugati „mintától”. Míg külföldön általában decemberben és a nyári vakáció, szabadságolás idején telnek zsúfolásig a mozik, addig Romániában decemberben mondhatni pangás van, és az igazi mozis hónap március, illetve november. „Nekem vannak olyan barátaim, akik nem járnak moziba, mondván megnézik otthon a filmet, laptopon, nyugisan. Egy dolog otthon egyedül bámulni a képernyőt, és más dolog közösségben a vásznat. Együtt nevetni, ijedezni a tömeggel” – véli Máthé Csongor marosvásárhelyi mozirajongó, aki elmondta, az *Ice Age* és *Avatar* című, Romániában kasszasikernek számító alkotásokat is moziban nézte meg. ◀

Kilencedszerre is útra kész a TIFF

„Bár nem számíthatunk a tavalyi, hozzávetőleg egymillió eurós költségvetésre, nem kívánunk lemondani költségvetés-lesztési terveinkről, és legalább egy olyan sikeres TIFF-et szállítunk, mint amilyen a tavalyi volt” – mondta Tudor Giurgiu azon a tegnapi sajtótájékoztatóján, melyen a 9. Transilvania Nemzetközi Filmfesztivál (TIFF) rendezése körül első információkat ismertették. A fesztiváligazgató elmondta, hogy a fesztivál színvonala már a jelentkezőknél is érződik, hiszen közel 400 alkotás, köztük 342 játékfilm vár „előváló-

gatásra”. A bemutatásra kerülő filmek végleges névsora még nem ismert, Giurgiu azonban elárulta, hogy biztosan megtekinthető majd az idén két Oscar-díjat nyert *Precious*, Erik Gandini vitatott *Videocracy*-ja, vagy az orosz Alekszej Popogrebszkij Berlinben Ezüstmedvét nyert *How I Ended this Summer* című remekműve. A fesztiváligazgató idén a Focus Israel-projektre kívánja felhívni a figyelmet. Filmvászonra kerül a Velencében Arany Oroszlánt nyert *Lebanon*, az idén Oscar-díjra jelölt *Ajami*, a 2007-ben, Tribecában fesztivál-nagydíjjal

honorált *My Father My Lord* és a 2008-ban, Berlinben közönségdíjat nyert *Lemon Tree* is. Giurgiu szerint két új román film is felkerülhet a versenyfilmek listájára. A Német Kulturális Központ részéről Simon Ágnes jelentett be kolozsvári világpremiert, Fritz Lang 1927-ben készült, *Metropolis* című némafilmjének vadonatúj felújítását. A 80 évig csak megcsontított formában létező alkotás május 29-én teljes egészében, azaz 147 perces terjedelemben fénylik majd fel, Antonio Bras három évig készült, eredeti filmzenéjével kísérvé. (Turós-Jakab László)

Száz szó

Egy év alatt a fokhagyma ára 605 százalékkal növekedett Kínában. A hirtelen drágulás oka abban keresendő, hogy a kormány felére csökkentette a termelést a piacra jelentkező túlkínálat miatt, továbbá a sertés-influenzától való félelem miatt megugrott a megelőző hatásvonal tekintett fokhagyma iránti kereslet. A spekulánsok hatalmas mennyiségben vásároltak fokhagymát, aminek még nagyobb árfelhajtó hatása volt. Tavaly márciusban 170 dollárba került a fokhagyma tonnája, most azonban már 1200 dollárba kerül ugyanez a mennyiség. A drágulás már az amerikai piacon is érződik, ahol 70 százalékkal került többre a fokhagyma, mint egy éve. Jó hír viszont, hogy Magyarországon vásárolhatunk piros-fehérszöld masnival csomagolt kínai fokhagymát. (szűcs el)

Röviden

Szükség van tudományos műsorokra

A közszolgálati televíziók és rádiók kínálatából szinte teljességgel eltűntek a tudományos jellegű műsorok – tolmácsolta felszólalásában a Román Fizika Társaság, valamint a Román Matematikatudományok Társaságának aggodalmát Farkas Anna Lili képviselő. Ez a tény rövid időn belül elvezethet a tudományos analfabetizmushoz Romániában – figyelmeztetett. „Támogatok minden olyan próbálkozást, amely a tudományok oktatásban betöltött szerepével kapcsolatos mentalitást megváltoztathatná” – hangsúlyozta a képviselő.

Postafiók

Csak tiszta forrásból

„Tisztelt Salamon Márton László! Az *Új Magyar Szó* napilap 2010. március 16-i, keddi számának, a székely zászló, vagy a székely megyezászló felvonásáról szóló tudósítása (...) átszerkesztve jelent meg. Az átszerkesztés következtében volt, ami kimaradt, de olyan szavak is kerültek be (vehemens, skandalás) amelyek akár más színbe tüntethetik fel a személyemet, vagy éppen sárga más értelmezést adhatnak az ünnepi beszédemnek. Tisztelettel kérem Önt, hogy a (...) tudósítás azon részét, amely a személyemmel és az általam elmondottakkal is kapcsolatos, ha utólag is, de abban a formában közöljék le, ahogy elhangzott.”

Veress Dávid, a Csíkszéki Székely Nemzeti Tanács soros elnöke, a Csíki Területi RMDSZ autonómiáért felelős ügyvezető alelnöke

Íme hát: „Gábor Áron mondta, hogy: Létszen ágyú! Mi pedig annyi év múltán elmondhatjuk: Van zászlónk! Mi nem bántunk és nem üzünk el senkit, de megtartjuk anyanyelvünket, meg diplomáinkat és hűek leszünk őseink sírhantjához. Székelyföld nem gyarmat, Székelyföld szabad!”

Nincs pénz az e-Romániára

ÜMSZ

Jóváhagyta a Távközlési és Információs Társadalom Minisztériuma által kidolgozott, közel félmilliárd eurós költségvetésű e-Románia nemzeti stratégiát a kormány, azonban Emil Boc miniszterelnök kijelentette, nincs pénz most erre. „Ez a Távközlési és Információs Társadalom Minisztériumának a projektje, melyre egy lej sem volt jóváhagyva. Egyelőre tehát nem léphetünk tovább. Amint lesz pénzügyi forrásunk, ki fogjuk utalni a honlap megépítésére” – hangsúlyozta tegnap Emil Boc.

A minisztérium lapunkhoz is eljuttatott közleménye szerint az e-Románia célja az adófizető polgároknak és vállalkozásoknak az állami intézményekkel való kapcsolattartásának informatizálása révén történő állammodernizáció. Bruttó nemzeti össztermék (GDP) szintjén a közszolgáltatások informatizálásának hozzájárulása és várható hatásai 90 millió euróra tehető 2010-re, a 2011–2013-as időszakra pedig 190 millió euróra.

„Az e-Románia program hatásfokának mértéke az adófizető polgár ideje: mennyi időt tölt információszerezéssel, mennyi idő

alatt szerzi be a szükséges dokumentumokat, és mekkora nehézséget okoz adóinak kifizetése” – érvel a projekt pozitívuma mellett a távközlési és információs minisztérium.

Az e-Románia lehetővé teszi az egységes és sokrétű ügyintézkést azáltal, hogy valamennyi kérdésre és igénylésre választ kaphat anélkül, hogy az illetékes hivatalhoz járulna. A program egyszerűbbé tenné az adók és illetékek befizetésének rendszerét, ezáltal visszaszorítva az adócsalás jelenségét, az átláthatóság növelése pedig a feketemunka visszaszorítását eredményezné. ◀

INGYENES APRÓHIRDETÉSI SZELVÉNY

Név:.....
Cím:.....
.....
tel.:.....

A hirdetés szövege (max. 80 szó)

Mi egyszeri alkalommal ingyen közöljük apróhirdetését.

Postacím: 014820 București, Piața Presei Libere nr.1,
O.P. 33, C.P. 17

* A kedvezményt csupán magánszemélyek vehetik igénybe, magáncélú hirdetések közzétételére.

PÉNTEK

2010. március 19.

A nap filmjei

Prima TV, 20.30
Halálugrás

Egy ejtőernyős csapat arra specializálódik, hogy rendőrségi állomásokon landolva betörnek a számítógépes rendszerbe, és beépített ügynökök aktáit ellopják annak érdekében, hogy azokat drogbáróknak értékesítsék. Pete elveszíti testvérét ennek a csapatnak köszönhetően, és így elhatározza, hogy megtanulja a profi ejtőernyőzést, a halálugrást, és tanárának egy kemény mestert választ, Jessie-t.

m1, 22.30
Maraton életre-halálra

A maratoni futás megszállotta az egyetemista Babe. A bátyja, Doc, akiről azt hiszi, hogy olajügynök, a titkosszolgálat megbízásából beépült a volt náci titkos szervezetébe. Így bukkant Dr. Zell, a hírhedt náci nyomára. A férfi a világháború alatt összeharcsolt gyémántokat Dél-Amerikába akarja csempészni. Amikor Docot a náci megsebesíti, a halála előtt még átadja titkát az öccsének.

m2, 22.55
Tojások

Pa és Moe 70-es éveikben járó fivérek. Egész életükben együtt laktak egy kis vidéki házban. Monoton életükben az egyetlen rendkívüli esemény az volt, amikor Pa a svédországi Smalandbe utazott. Ez a múltbéli esemény köszönt be újra az életükbe, amikor Pa felnőtt fia, Konrad beállít hozzájuk. Konrad Pa svédországi útjának bizonyítéka, és anyja betegsége miatt keresi fel az apját. Moe-nak elege lesz.

KOSSUTH RÁDIÓ

7.00 180 perc 9.40 8 és fél 10.00 Napközben 11.00 Hírek 12.00 Hírek 12.05 A Hely 12.30 Vendég a háznál 13.00 Déli harangszó 13.30 Magánhangzó 14.04 Rádiószínház 14.30 Egy az Isten! 15.05 Arcvonalok 15.35 Tér-idő 16.00 Közelről 16.45 Hétköznapi tudomány 17.15 Zöldövezet 18.30 Krónika 19.00 Közéleti ütköző 19.15 Magánhangzó 19.30 Határok nélkül 20.05 Sportvilág 20.25 Tetten ért szavak 20.50 Jó éjszakát 21.04 Rádiószínház 21.30 A nap történései 23.00 Krónika 23.25 Esti beszélgetés

BUKARESTI RÁDIÓ

BUKARESTI RÁDIÓ magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában 15.00 Híradó, kommentár 15.20 Magyar zenei lexikon 15.30 Heti esemény-összefoglaló

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

11.00 Hírnagyedőrá, Sport, Rádióújság 12.00 Híradás, Művelődési hírek, Környezetünk védelmében, Agrárgazda az unió küszöbén 13.05 Zenés üzenetek 14.00 Hírnagyedőrá, Délutáni váltás 16.00 Hírnagyedőrá, Sport, Rádióújság - tájékoztató műsor, Fogadó óra 17.15 Élő muzsika 17.55 A nap hírei röviden

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás 8.00 Hangoló 9.50 Hírek, műsorism. 15.00 Slágeróra 16.00 Hírek 16.15 Muzsika 17.00 Napóra 17.30 Operettparádé 17.55 Hírek, műsorism.

DUNA TV

7.00 Hattól Nyolcig 9.00 Térkép - Reggel - Integrációs magazin 9.40 Heuréka! Megtaláltam! 10.10 Zenei Műhely 10.35 Magyar első - Az első magyar lóverseny 10.55 Carlo és vendégei 11.30 Család barát 12.30 Kívánságkosár 15.00 Híradó 15.10 Kikötő - Friss 15.20 Madártávlatból 15.50 Különvélemény 16.40 A világörökség kincsei 17.00 Mi vagyunk az unió 17.15 Szórvány 17.45 Beavatás 18.00 Kikötő 18.30 Térkép - Integrációs magazin 19.00 Híradó, Időjárás-jelentés 19.30 Mese 20.00 Labdarúgó-mérkőzés 22.10 Híradó - Esti 22.20 Váltó - Gazdasági Híradó 22.35 A főnökök főnöke (olasz tévéfilm sorozat) 23.40 Drót (amerikai filmsorozat) 0.40 Kikötő (ism.) 1.10 Marosvásárhelyi Fekete márciusa (dok. sor.)

TVR 1

7.00 Hírek, Sport, Időjárásjelentés 8.00 Ébresztő 9.00 Hírek, Sport, Időjárásjelentés 9.15 Ébresztő 10.10 Szerelmes Don Juan (amerikai filmsor.) 11.15 A mágikus szem 11.45 Titkok a palotában (koreai filmsor., ism.) 13.00 Labdarúgás - stúdióbeszélgetés 14.00 Hírek, Sport, Időjárásjelentés 14.45 Egyszerűen izletes 15.00 A parlamenti pártok fóruma 15.35 Románia Parlamentje 16.30 Közlebb hozzád 17.00 Leománia 17.55 Szerelmek a képernyők mögött 18.25 Titkok a palotában (koreai filmsorozat) 19.40 Sport 20.00 Hírek, Időjárásjelentés 21.10 Egyszer az életben 23.00 CSI: A helyszínelők (amerikai-kanadai filmsorozat) 0.00 Hírek 0.15 Rókavadászat (amerikai-boszniai-horvát filmdráma, 2007)

VIASAT 3

9.00 Halálbiztos diagnózis 9.55 Gyilkos sorok 10.50 Smallville (amerikai sor.) 11.40 Szívek szállodája 12.40 Nagy házalakítás 13.45 A pokol konyhája 14.40 Nyomtalanul 16.20 CSI: A helyszínelők 17.10 Két pasi - meg egy kicsi 18.15 A pokol konyhája 19.15 A nagy házalakítás 20.40 Két pasi - meg egy kicsi 21.30 Helyszínelők 22.20 Beavatás (amerikai akcióthriller)

m1

6.20 Hajnali gondolatok 6.50 Ma Reggel 10.00 A Palota (angol drámasorozat) 10.55 English 4 You 11.20 Nyugat - A vetélkedő 12.05 ARCpoétika - Novák János 12.30 Ájtáró 13.01 Híradó 13.16 Időjárás-jelentés 13.30 Kárpát Expressz 13.55 Záróra 14.55 Egy macakosság története 15.40 Szabadlábban Zalában 16.35 Magyar bulizene 17.30 Egy lépés előre (spanyol tévéfilm sorozat) 18.20 Zene az életem 18.45 Ez történt Ma Reggel 20.25 Gyerekjáték az internet 20.35 A kis királylány 21.00 Híradó este 21.20 Sport hírek 21.23 Időjárás-jelentés 21.25 Fagyos folyó lovasa (ausztrál tévéfilm sorozat) 22.15 24 (amerikai tévéfilm sorozat) 22.55 Tojások (norvég vígj.) 0.20 Világokon át - Sor-sunk kódjai 1.15 A csalás (angol dráma) 4.00 Műsorszünet

TVR 2

5.25 Hírek, Sport, időjárásjelentés 6.15 Teleshopping 7.00 Szépségközpont (filmsorozat) 8.10 A zene íze (német film, 2008, ism.) 10.00 Hírek, Sport, Időjárásjelentés 10.15 Bazár 10.45 Találkozunk 12.00 Hírek, Sport, időjárásjelentés 12.45 Kulturális magazin 13.15 A románok hagyományai 13.45 Teleshopping 14.30 Utópia 15.00 Együtt Európába 16.00 Vízilabda mérkőzés 17.05 Euronews 17.15 Lehet, hogy nem tudtad 17.30 Férfi Kosárlabda: CSU Sibiu - U - Mobitelco Cluj-Napoca 19.30 Esély és esélytelenség 20.30 Csavargó horgász 21.00 Jamie (sor.) 21.30 Lex et Honor 22.00 Hírek, Sport, Időjárásjelentés 23.05 Kijűdj az életért! (angol dokumentum sorozat) 0.10 Parfüm (amerikai filmdráma, 2001)

SPORT.RO

7.00 Sport.ro Hírek 8.00 Hírek 9.00 Sport.ro Hírek 10.05 Labdarúgás: Europa League 12.00 Sport.ro Hírek 14.10 Örülj a labdarúgásnak 15.00 Sport.ro Hírek 16.00 Labdarúgás: Europa League 17.00 Pontos sportidő 18.00 Sport.ro Hírek 19.05 Információ 20.00 Labdarúgás: Europa League 21.00 Wrestling RAW 23.00 Tenisz: Indian Wells 1.00 Póker Világbajnokság

m2

6.50 Ma Reggel 10.00 Hrvatska kronika 10.25 Ecranul nostru 10.55 English 4 You 11.20 Nyugat - A vetélkedő 12.05 ARCpoétika - Novák János 12.30 Ájtáró 13.01 Híradó 13.16 Időjárás-jelentés 13.30 Kárpát Expressz 13.55 Záróra 14.55 Egy macakosság története 15.40 Szabadlábban Zalában 16.35 Magyar bulizene 17.30 Egy lépés előre (spanyol tévéfilm sorozat) 18.20 Zene az életem 18.45 Ez történt Ma Reggel 20.25 Gyerekjáték az internet 20.35 A kis királylány 21.00 Híradó este 21.20 Sport hírek 21.23 Időjárás-jelentés 21.25 Fagyos folyó lovasa (ausztrál tévéfilm sorozat) 22.15 24 (amerikai tévéfilm sorozat) 22.55 Tojások (norvég vígj.) 0.20 Világokon át - Sor-sunk kódjai 1.15 A csalás (angol dráma) 4.00 Műsorszünet

PRO TV

4.00 State és Románia (ism.) 6.00 Happy Hour - szórakoztató műsor (ism.) 7.00 ProTV hírek, sport, időjárásjelentés 9.55 Könyvbemutató 10.00 Amikor énekes voltam (francia romantikus dráma, 2006) 12.00 Fialat és nyugtalan (amerikai filmsor.) 13.00 ProTV hírek, sport, időjárásjelentés 14.00 Divertis - Land of Jokes 15.00 Divertis - szórakoztató műsor 16.00 Fialat és nyugtalan (amerikai filmsor.) 17.00 ProTV hírek, sport, időjárásjelentés 17.45 Happy Hour - szórakoztató műsor 19.00 ProTV hírek, sport, időjárásjelentés 20.30 Érted táncolok - Stefan Banica Jr. és Iulia Vatur szórakoztató műsora 1.00 Visszaszámlálás (spanyol filmsorozat)

ACASĂ

9.00 Kaméleonok (sorozat) 10.15 Szerelmek (sorozat) 11.30 Életképek (sorozat) 14.15 Aniela (sorozat) 15.30 Elrabolt sorsok (sorozat) 16.30 Szegény Mária (filmsor.) 17.30 Igaz történetek 18.30 A szerelem nevében (sorozat) 19.30 Kaméleonok (sorozat) 20.30 Tövismadarak (am. tévéfilm sor., 3. rész) 22.30 Viperafészek (sorozat) 0.30 Teleshopping 0.45 Igaz történetek (ism.)

RTL KLUB

6.30 Top Shop 7.00 Reggeli - Ébresztőshow 11.05 Top Shop 13.00 RTL Klub Híradó - Déli kiadás 13.10 06-91-33-55-33 - Hívjon! Játsszon! Nyerjen! 14.30 Fél kettő - Magazin a legjobb történetekkel 15.35 Itt a földön (amerikai rom. dráma) 17.15 Rubi, az elbűvölő szörnyeteg (mex. filmsor.) 18.20 Mónika - A kibeszélőshow (talk show) 19.30 RTL Klub Híradó - Esti kiadás 20.05 Vacsoracsata - Gasztroreality 21.05 Fókusz - Közszolgálati magazin 21.40 Barátok közt (magyar filmsor.) 22.20 New York-i helyszínelők (am.-kan. tévéfilm sor.) 23.15 Gyilkos elmék (am.-kan. krimisor.) Utána: RTL-hírek 1.20 Reflektor - Sztármagazin 1.35 ittHON - Belföldi utazási magazin 2.00 Odaát (am. akciófilm-sor.)

ANTENA 1

6.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés 8.00 Jó reggelt Razvannal és Danival 10.00 Sajtószemle Mircea Badeavval 11.00 Benny Hill (sor.) 12.00 Különleges ügyosztály (amerikai krimisorozat) 13.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés - Oana Frigescu 14.00 Egy rém rendes család (amerikai vígjátéksorozat) 14.30 Gazdag ember lánya (amerikai film, 1957) 16.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés 17.00 Közvetlen hozzáférés Madalin Ionescuval 19.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés 20.30 Volt egyszer egy igazság (amerikai akciófilm, 2007) 22.30 Késő bosszú (amerikai akció-vígjáték, 2002) 0.30 Volt egyszer egy igazság (amerikai akciófilm, 2007, ism.)

FILM+

8.10 Cookie (amerikai vígj.) 10.00 Televíziós vásárlás 13.05 Isten megbocsát, én nem! (western-vígj.) 15.10 Találkozunk már? (kanadai thriller) 16.55 Víruscsapda (am.-német thriller) 18.35 Az Omega kód (amerikai katasztrófa f.) 20.30 Utazás a föld mélyére 22.10 A specialista (perui-amerikai akcióf.) 0.15 Gyilkos összeesküvés (akciófilm) 2.05 Képtelen képesség

TV2

7.00 Alexandra Pódium 7.25 Tények Reggel 8.00 Mokka 10.00 Stahl konyhája 10.10 Babapercek 10.20 Televíz 11.15 Teleshop 12.15 A Führer elit csapata (német háborús filmdráma) 14.20 Kvízió 15.55 Dokik (am. filmsor.) 16.25 Hegylakó (kan.-francia kalandfilmsor.) 17.25 Bűbájós boszorkák (amerikai tévéfilm sor.) 18.30 Joshi Bharat (talk show) 19.30 Tények Hírműsor 20.05 MrÉsMrs (magyar show-műsor) 21.15 Aktív 21.50 Jóban Rosszban (magyar tévéfilm sor.) 23.20 A férjem védelmében (am. tévéfilm sor.) Közben. Kenőrsorolás 0.20 Gyilkos körök (filmsor.) 1.20 Tények Este - Hírműsor 1.50 EZO.TV - Jósok, látók, médiumok! 2.40 Csillagközi romboló (am.-angol akciófilmsorozat) 0.00 Péntek (ism.)

PRIMA TV

6.00 Nicsak ki főz (ism.) 7.00 Kandikamera (ism.) 7.30 Gyilkos számok (amerikai filmsorozat) 8.20 Sport Florentínával 8.30 Teleshopping 9.00 Medium (amerikai filmsorozat) 10.00 Galileo - szórakoztató műsor (ism.) 10.30 Szvingerek (amerikai filmsorozat) 11.30 4400 (amerikai filmsor.) 12.30 Teleshopping 13.00 Kandikamera 13.30 Teleshopping 14.00 Medium (amerikai filmsor.) 15.15 Lopott gyémántok (kanadai film, 2007) 17.15 Galileo - szórakoztató műsor 18.00 Hírek, időjárásjelentés 19.00 Sport 19.30 Nicsak ki főz 20.30 Halálugrás (amerikai akciófilm, 1994) 22.30 Pánik a fedélzeten (amerikai film, 2005) 0.30 Kaliforgia (amerikai filmsorozat, ism.)

KANAL D

7.00 A szív dala (sor.) 7.45 Teleshopping 8.00 Anyaszeret (sor.) 9.30 Teleshopping 10.00 Menyett anyának (reality show) 12.30 Hírek 13.00 Egy másik sors (sor.) 15.00 Mondd mennyire kerül 16.00 Tereferre Bahmuval (talk show) 18.30 D-Hírek 19.30 Menyett anyának (reality show) 23.00 Szegény gazdag gyermekek 0.30 Mhó vágyak 2.00 Menyett anyának (show)

HÍR TV

7.00 Paletta (ism.) 7.30 Lapzárta (ism.) 8.00 Híradó Friss napi információk 9.00 Rájátszás (ism.) 10.00 GyógyHír (ism.) Egészségügyi magazin 10.30 Felfedező (ism.) 11.00 Kő kövön 11.30 Soroló (ism.) 12.05 Vonalban (ism.) 13.00 Déli híradó 13.30 Hungarorama, Közvetlen ajánlat 14.00 Lapzárta (ism.) 14.30 Paletta (ism.) 15.05 Zöld övezet (ism.) 15.30 Iskolapélda (ism.) 16.00 BBC Reporters (ism.) BBC riportműsora 16.30 Panaszkönyv (ism.) 17.00 Keresztmetszet (ism.) 18.00 Híradó 18.30 Európai híradó 19.00 Értéktmentés más-ként 19.30 BBC Hard Talk 20.00 Híradó 21.00 Péntek Mondatvadász 22.00 Híradó 21 22.30 Célpont Oknyomozó riportműsor 23.00 Civil kaszinó - Hűsbavagó kérdések 0.00 Péntek (ism.)

DISCOVERY

7.00 Amerikai hotrodok - 65-ös Mustang 8.00 Végzetes másodpercek 9.00 Hogyan készült? 10.00 Piszkos munkák - Nagy állatok orvosa 11.00 Miami Ink - A tetoválók 12.00 Töréspont - Túzoltóautó 13.00 Hogyan csinálják? 14.00 Túlélés törvényei - Kimberley, Ausztrália 15.00 Ötödik sebesség 16.00 Hogyan készült? - Lázmérők 17.00 Állítólág... - Robbanó lökhárítók 18.00 Újjáépítők 19.00 Fegyvertények - A harctér királyai 20.00 Túlélés törvényei - Mexikó 21.00 Hogyan készült? 22.00 Amikor megáll az idő - Paintball 22.30 Rács mögött külföldön 23.30 Megrázó történetek 0.30 A borzalom pillanatai 1.30 Dühöngő világ

HALLMARK

10.00 Kisvárosi gyilkosságok 12.00 Amy-néket itélve (amerikai filmsor.) 13.00 Órangyal (amerikai filmsor.) 14.00 Nash Bridges - Trükkös hekus 15.00 Kisvárosi gyilkosságok 17.00 A választás szabadsága (kanadai rom. film) 19.00 Nyughatatlan Jordan (amerikai krimisor.) 20.00 Nash Bridges - Trükkös hekus 21.00 Bűnös szándék (krimisor.) 22.00 Esküdt ellenségek (sorozat)

Március 18., csütörtök

Az év 12. hete, eltelt 77 nap, hátravan 288 nap

Ma Ede és Sándor nevű olvasóinkat köszöntjük.

Az Ede a német Edvárd, Eduárd nevek rövidülése, jelentése: a birtokát megőrző.

A Sándor az Alexander név rövidülésének magyaros alakja, jelentése: az embereket vagy az emberek ellen oltalmazó.

Holnap Bánk és József napja van.

Évforduló

- 1844-ben született Nyikolaj Andrejevics Rimszkij-Korszakov orosz zeneszerző, az „Ötök” egyike.
- 1861-ben kikiáltották az egységes Olaszországot, melynek első uralkodója II. Viktor Emánuel király lett.
- 1932-ben született John Updike Nobel-díjas amerikai író.

Vicc

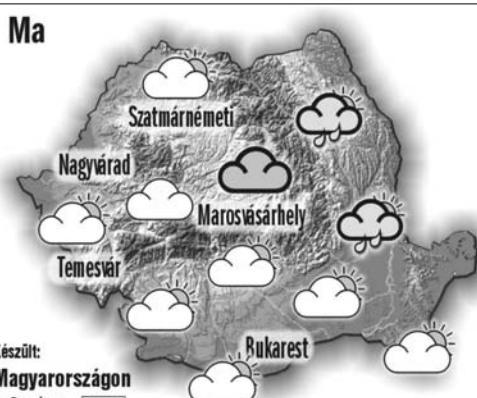
- Miért olyan szomorú, szomszéd?
- Ne is kérdezz! Repülőgép-szerencsétlenség történt.
- Hogy-hogy?
- Most érkezett meg az anyósom repülővel.

Recept

Lencses halragu

Hozzávalók: 25 dkg tonhal, 25 dkg lencse, 2 zellerszár, 4 paradicsom, 2 zöldségleveskocka, 2 ek. olaj, 2 fej vöröshagyma, 2 gerezd fokhagyma, 1 szegfűszeg, koriander, 1 kakukkfűág, 1 babérlevél, 1 csokor petrezselyem, bors, só.

Elkészítése: Az egyik hagymát felkockázzuk, a másikba beleszúrjuk a szegfűszeget. A halat hosszú, vékony szeletekre vágjuk. A zellerszárat felkarikázzuk. A paradicsomokat meghámozzuk, és pépesre zúzzuk. 9 dl vizet felforraltunk, és feloldjuk benne a leveskockákat. Az olajban az apróra vágott hagymát, a zúzott fokhagymát, a zellerszárat és a halat gyakran kevergetve arany színűre sütjük, majd hozzáadjuk a paradicsomot, a húsvet, a koriandert, a kakukkfűvet, a babérlevelet, a petrezselymet, a szegfűszeges hagymát, és sóval, borsal ízesítjük. Felforraltjuk, és az előző nap beáztatott lencsét is belekeverjük. Lefedve, kislángon addig főzzük, míg a lencse puha lesz.

Készült: Magyarország az Országos Meteorológiai Szolgálatnál

A következő napok időjárása

Jelleg	Délutáni hőmérséklet	Holnap hajnali hőmérséklet
Arad	napsütés felhőkkel 12°C	0°C
Brassó	napsütés felhőkkel 10°C	-2°C
Bukarest	napsütés felhőkkel 12°C	-1°C
Csikszereda	napsütés felhőkkel 9°C	-4°C
Kolozsvár	esőre, záporokra számíthatunk 11°C	0°C
Marosvásárhely	esőre, záporokra számíthatunk 12°C	2°C
Nagyvárád	napsütés felhőkkel 13°C	2°C
Szatmárnémeti	napsütés időnként felhősödéssel 11°C	1°C
Temesvár	napsütés felhőkkel 13°C	2°C

Változóan, keletebbre erősen felhős idő lesz, helyenként előfordul kisebb eső, zápor. A szél olykor megélénkül. A ködfoltok délelőtt megszűnnek. Erősödik a nappali felmelegedés, viszonylag enyhe idő lesz.

Gyanú

Horváth István

Gondolatjel

Visky István rovata

Néha olyan körülmények közé képzeljük magunkat, amilyent az isteni gondviselés egyáltalán nem szabott ránk; félünk ezernyi szenvedéstől, amelyek közül soha egyetlen egyet sem kell átélünk. Nem is valós élethelyzeteink nehézsége terhel a legtöbbször, hanem a félelem attól, ami nincs, de elképzeljük, hogy milyen lenne. Azért

gonosz dolog ez, mert egyrészt még ha be is következne, amittől félünk, az biztosan nem olyan lesz, mint amit elképzeltünk, másrészt, pedig azzal, hogy figyelünk arra, ami nincs, könnyen valósággá teremthetjük azt, ami nincs. Ekkor aztán mindent és mindenkit vádolunk nem ismerve fel, hogy mi magunknak teremtjük meg a poklot.

Horoszkóp

KOS (III. 21.-IV. 20.)

A munkát, amit elvállalt, teljesíted maximálisan és utána lazítson. Egy jó könyv olvasása kapcsolja, amit már a jó időben egy közeli parkban is megtehet.

BIKA (IV. 21.-V. 20.)

A kínai horoszkóp szerint a Tigris éve van, és az Ön jegyében ér a Hold a mai nap folyamán. Szellemileg kiemelkedő, szerencsés napja lesz.

IKREK (V. 21.-VI. 21.)

Ma fennállhat egy félreértés vagy tévedés veszélye. Pénzügyeket vagy komolyabb szerződéseket hagyjon későbbre.

RÁK (VI. 22.-VII. 22.)

Váratlan kiadások terhelték meg a pénztárcáját. Megint üres a kassza, és ez érezhető a hangulatán is.

OROSZLÁN (VII. 23.-VIII. 23.)

Kitűnő formában van, de jusson eszébe, hogy ezt a feszített tempót nehéz lesz huzamosan tartani.

SZŰZ (VIII. 24.-IX. 23.)

Zűrös napok állnak Ön mögött. Kár lenne csak emiatt összekulombölni valakivel. Egy kiadós séta megnyugtató.

MÉRLEG (IX. 24.-X. 22.)

Köponyogforgató emberekkel van körülveve. Idegei emiatt is feszültek. Figyeljen oda a közlekedésben, nehogy bármi baj történjen.

SKORPIÓ (X. 23.-XI. 22.)

A tegnapi veszekedés ma is folytatódik, kellemetlen párbeszédekkel. Ne borzolja tovább párja idegeit. Ideje eldönteni, hogy mi és ki fontos Önnek.

NYILAS (XI. 23.-XII. 21.)

Egy olyan ember véleménye ne számítson Önnek, akit nem ismer. Az időt is kár pocskolni rá.

BAK (XII. 22.-I. 20.)

Legyen magabiztos, vegye kezébe az irányítást. Ne engedje, hogy negatív történések eltérítsék a boldogság felé vezető útról.

VÍZJÉNY (I. 21.-II. 19.)

Minden elképzelésének számítsa ki a következményét is, így elkerülheti a problémás helyzeteket. Estéjét ossza meg kedvesével vagy egy jó barátjával.

HALAK (II. 20.-III. 20.)

Közeli kapcsolatai változásokon mennek át. Azok a kapcsolatok nem elég erősek, amelyek néhány válságot nem bírnak túlélni.

***	TAPINTATÓSAN ÖV	EGYIK ALAPÍZ	... AVIV: IZRAELI VÁROS	VÍZCEPP ALAKÚ DISZITÓ-ELEM	A DATO (RÓV.)	... PÁL: GVADÁNYI VERSE	MÁLTAI AUTOJEL	FELEPÍTÉSSEL KAPCSOLATOS	ALAGCSÓ
EGYFÉLE PARLAMENTI TÖBBSÉG									
KEZEMBE NYÚJTO							NÉMÁN LEÍRI! HÁZAMBÓL VALÓ		
NŐI TESTRÉS					GÖRÖG ISTENNŐ KÖNNYEN PÁROLGÓ				
KÖTŐSZÓ			VALLÁSTUDOM. TÚRAJELZŐ						
AZ ÖLT MEDREI		BÁR, NOHA BEC. KATALIN							MESSZE VAN JERUZSÁLEMTŐL!
***	SZÜKSÉGES HELYEZ					AZ EGYIK NEM KÖTSZER			
TÜNDÖKLŐ								AMPER LATIN KÖTŐSZÓ	
KÖZÖSSÉG VEZETŐJE					DAL, NÓTA NÉVELŐ				
KISEBB HIBÁT KIJAVÍTÓ									

Új magyar szó

Szerkesztőség és kiadó:
013 701 Bukarest, P-ja Presei Libere nr. 1, corp B, etaj III, cam. 342-353 Telefon: 031/405-4088, Fax: 021/317-8847, E-mail: office@maszol.ro

Mb. felelős szerkesztő:
Salamon Márton László

Vezető szerkesztő:
Cseke Péter Tamás

Vezető publicista:
Agoston Hugó

Főmunkatársak:
Bíró Béla, Lokodi Imre, Székedi Ferenc, Szűcs László

Szerkesztők:
Moldován Árpád Zsolt (Aktuális), Bogdán Tibor (Hátér), Darvas Beáta (Kultúra), Nagy Vajda Zsuzsanna (Gazdaság), Turós-Jakab László, Vásárhelyi-Nyemec Réka (Sport), Farkas István (Média), Orosz Anna (Életmód), Szonda Szabolcs (Szinkép)

Olvasószerkesztők:
Osváth Annamária, Bíró Vitus

Tudósítók:
Antal Erika - 0788-760573 (Marosvásárhely), Sipos M. Zoltán - 0728-780582 (Kolozsvár), Totka László - 0788-715848 (Nagyvárád), Horváth István - 0788-822442 (Csikszereda), Kovács Zsolt - 0788-715766 (Sepsiszentgyörgy), Csibi Márti - 0749-462069 (Gyergyószentmiklós), Kánya Gyöngyvér - +36 20 532 8751 (Budapest), Mayla Júlia - 0745-682401 (Beszterce), Fleischer Hilda - 0788-715712 (Bukarest), Sike Lajos - 0788-715687 (Szatmárnémeti), Tamás András - 0744-781709 (Nagyenyed)

Képszerkesztő:
Tofán Levente

Grafikus:
Horváth István

Tördelőszerkesztők:
Lőrincz Imola, Mihăiteanu Albert

Kiadja a Scripta Kiadó Rt.

Gazdasági igazgató:
Chirode Linda

Terjesztési menedzser:
Béres Attila - 0788-318353

Területi megbízottak:
Baricz István - 0788-488739, Erdős Lajos - 0741-424094 (Gyergyó), Tósa András - 0788-715481 (Kolozs, Szilágy)

Jogtanácsos:
Czédly József

Hirdetési ajánlat a honlapon és a szerkesztőségben. Előfizethető a Román Postánál (katalógusszám: 19302), a Rodipet-kirendeltségeknél, pénzügyi vállalkozásnál (mandat postal) közvetlenül a szerkesztőségnek és előfizetés-szervezőinknek. Forgalmazza a Rodipet és magánterjesztők.

Előfizetési díjak:
1 hónapra 15 lej,
3 hónapra 38 lej,
6 hónapra 75 lej,
12 hónapra 148 lej

Nyomda: Garamond (Kolozsvár)

ISSN 1841-5520

Az Új Magyar Szó bármely részének másolásával kapcsolatos minden jog fenntartva. Értésteleket átvenni csak az Új Magyar Szóra való hivatkozással lehet. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beküldött leveleket rövidítve, illetve szerkesztve közölje.

A Romániai Pédányzám-auditáló Hivatal (BRAT) tagja

MEDIAPARTNEREK

Sláger Rádío
fm 105.9
A tegnap legnagyobb slágerei, a ma legfrissebb hírei

Kolozsvári rádió
www.radiocluj.ro
95.6 MHz
90.9, 159.3 kHz
Prima Rádío
87.9 MHz

rtm
MAROSVÁSÁRHELYI RÁDÍÓ
98.9 FM

Paprika rádió
fülön csíp
95,1 fm

agnus
RADIO 88.3 fm
naponta 03-08 és 12-15,
csütörtökön 19-23 óra között
a világhálón:
www.agnusradio.ro

r.a.d.i.o
88 f M

Kettőből kettő a Csíknak

Jégkorong

Vásárhelyi-Nyemec Réka

► Félúton jár a címvédésben a Csíkszeredai Sportklub jégkorongcsapata, miután a román bajnoki döntő második mérkőzésén is legyőzte örök riválisát, a Steauát. A hargitaiak ezúttal Bukarestben léptek pályára, de szurkolóikat nem kellett nélkülözniük, hiszen egy maroknyi csoportjuk elkísérte őket a kiszállásra. Hangjuk betöltötte a fővárosi jégcsarnokot, ahol a hazaiakat csak alig százán biztatták – akkor is csak időnkénti visszafogott tapsolással. A vezetést a Steaua szerezte meg Severson révén, de a „Hajrá Sportklub” rigmusok közepette a csíkiak Virág Csanád révén kiegyenlítettek, majd a második játékrészben a javukra fordították az állást: előbb Hrubby, majd Szócs volt eredményes.

„Mikrobusszal jöttünk Bukarestbe. Nem sűrűn fordul elő, hogy valamilyen Sportklub-mérkőzést kihagyjunk” – mesélik a csíki szurkolók. Teli torokból éneklük a népdalokból átköltött szurkolói nótákat, és csak miután Nicolescu megszerezte a Steaua második gólját, keveredtek hevesebb szóváltásba a helyi szimpatizánsokkal. A csendőrök azonban résen voltak, így sem dulakodás, sem verekedés nem volt a mérkőzés alatt. Különösen azután nem, hogy Hozó duplá-

Csata a jégen. A csíkiak Bukarestben is legyőzték az örök rivális Steauát a bajnokság döntőjében

A szerző felvétele

jaival végleg eldöntötte a találkozót, és miután beállította az 5-2-es végeredményt, a csíkiak boldogan skandálták a „Szép volt fiúk!”-at. A mérkőzés lefű-

jása után a Sportklub legénységét szabályosan visszatapsolták a pályára a drukkerok, és közösen énekeltek el a székely himnuszt.

Az „Az a szép, akinek a szeme kék-fehér!” legközelebb már ismét Csíkszeredában csendül fel, hiszen pénteken és hétfőn 20.30 órától ott rendezik a Sportklub–Steaua döntő harmadik és negyedik mérkőzését. Amennyiben ezeket is a hargitaiak nyerik, úgy a címvédést is otthon ünnepelhetik, ellenkező esetben jövő szerdán visszatérnek Bukarestbe a legtöbb hét mérkőzésből álló, négy győzelemig tartó fináléra. ◀

Győztek az ifik

Második győzelmét pipálta ki tegnap Románia U18-as jégkorong-válogatottja a divízió II-es világbajnokság A-csoportjában, és tegnap 2-1-re felülmúlta a szerbeket Észtországban. Előtte 4-3-ra kikaptak Horvátországtól, 10-4-re felülmúlták a házigazda észteket és 11-0-ra kikaptak az olaszoktól. Utolsó összecsapásuk pénteken lesz Izland korosztályos válogatottja ellen.

Dél felülkerekedett Északon

Kosárlabda

ÚMSZ

► Dél-csapata nyerte a férfi kosárlabdázók idei All Star Game-jét, miután 105-103-ra legyőzte Észak-csapatát a Nagyváradon rendezett szerda esti gálán. Az idegenlégiósok ezúttal is látványos mérkőzést hoztak össze, mintegy alátámasztva Carmen Tocala, a sportági szövetség elnökének érvelését: „Ha

úgy döntenénk, hogy kizárólag romániai játékosokat szerepeltetünk, nem hiszem, hogy több mint nyolc csapat lenne az élvonalban.” A játékonysági gála amúgy az öregfiúk mérkőzésével kezdődött, amelyen Románia 59-54-re felülmúlta a váradiak old boys együttesét. A hárompontos dobásokban Tudor Dumitrescu (Medgyes) brillírozott, míg a zsákolásban Joseph Barber III (Rovinari) vitte el a pálmát. ◀

Besztercei siker a ligában

Labdarúgás

Hírösszefoglaló

► A kieső helyek elkerüléséért harcoló csapatok léptek pályára tegnap kora délután az élvonalbeli labdarúgó-bajnokság 22. fordulójában. A Târgu Jiu–Piatra Neamț-összecsapás gól nélküli döntetlennel zárult, míg a Beszterce–Craiova-viadalt az erdélyiek nyerték 2-1-re. A Medgyes–Kolozsvári CFR-talál-

kozó tegnapi lapzártánk után fejeződött be, akárcsak a Dinamo–Steaua örökrangadó, amely már délután a Ștefan cel Mare úti stadion elé csábította a szurkolókat – harminc drukkert be is kísérték a rendőrségre. A pontavadászat ma folytatódik a Temesvári FC–Gyulafehérvár (14.30 óra, *GspTV*), a Iași–Vaslui (16.30 óra, *DigiSport*), az Urziceni–Galac (18.30 óra, *DigiSport*), valamint a Rapid–Ploiești (20.30 óra, *Antena1*) mérkőzésekkel. ◀

Mourinho: az ellenség győzött

Labdarúgás

ÚMSZ

► „Ma én itt ellenség voltam, és ma az ellenség győzött” – nyilatkozta José Mourinho Londonban, ahol immár az Internazionale edzőjeként ünnepelte korábbi csapata, a Chelsea elleni győzelmét. A portugál szakember ugyanis nem csupán

megtörte az angol együttes hazai pályás veretlenségi sorozatát, hanem el is búcsúztatta azt a Bajnokok Ligája nyolcaddöntőjében. Noha a Chelsea olaszországi 2-1 arányú veresége után a Stamford Bridge közönsége sokkal erélyesebb fellépést várt kedvenceitől, a keddi esti mérkőzésen az Inter volt az aktívabb. Ennek meg is lett az eredménye, és a 79. percben Eto'o megsze-

rezte a vezetést a vendégeknek, beállítva az 1-0-ás végeredményt. A hajrára ugyanis még idegesebbé vált a Kékek játéka, Droghba 87. percbeli kiállításával ráadásul emberhátrányban zárták a visszavágót. „Eto'o-val, Militóval és Pandevvel, vagyis három csatárral kezdtem, hogy zavart keltsek a Chelsea sorai-ban, és ez szemmel láthatóan sikerült. A Chelsea az elejétől fogva érezte, hogy ez az Inter meccse. A Chelsea frusztráltta vált, mert ma az Inter volt a jobb csapat” – magyarázta Mourinho. A londoniak trénera, Carlo Ancelotti szűkszavúan nyilatkozott a találkozón végén. Az AC Milan kispadjáról érkezett szakember csak annyit mondott: „Az Inter nagyon jól játszott, mi játszhattunk volna sokkal jobban. Innentől viszont már egyéb feladatainkra kell összpontosítanunk.”

A BL nyolcaddöntőjének másik keddi esti visszavágója is hozott némi meglepetést, hiszen a Sevilla 2-1-re kikapott hazai közönsége előtt a Moszkvai CSZKA-tól, és a korábbi moszkvai 1-1 révén az orosz csapat 17 év után ismét bejutott Európa nyolc legjobb futballcsapata közé. A találkozón Necid szerezte meg a vezetést a CSZKA-nak, de két perccel később Perotti kiegyenlítette az állást. A mindent eldöntő találatra sem kellett sokat várni: Honda az 55. percben állította be a végeredményt.

A CSZKA és az Inter mellett eddig az Arsenal, a Bayern München, a Lyon és a Manchester United kvalifikált a negyeddöntőbe; a mezőny tegnap esti lapzártánk után vált teljessé a Barcelona–Stuttgart és a Bordeaux–Olimpiakosz mérkőzések továbbjutóival. ◀

Jöhet a visszavágó

A visszavágókat rendezik ma este a labdarúgó Európa Liga nyolcaddöntőjében, és míg a Fulham vagy az Anderlecht továbbjutása igencsak kérdéses (előbbi 3-1-re kapott ki a Juventus otthonában, míg utóbbi a Hamburg ellen zárta ugyanilyen eredménnyel az első mérkőzést), addig több helyszínen döntetlenről folytatódik a párharc. A mai párosítás és az első mérkőzés eredményei: Olympique Marseille–Benfica (az első mérkőzésen: 1-1), Standard Liège–Panathinaikosz (3-1), Fulham–Juventus (1-3), Werder Bremen–Valencia (1-1), Anderlecht–Hamburg (1-3), Wolfsburg–Rubin Kazany (1-1), Lisszaboni Sporting–Atlético Madrid (0-0), Liverpool–Lille (0-1).

► Röviden

Brassóban játszanak a Román Kupáért

Brassóban rendezik az idei szezon férfi kézilabda Román Kupáját – jelentette be tegnap a sportági szövetség. A tornán szokás szerint az élvonalbeli bajnokság legjobb nyolc csapata lép pályára, a tervek szerint május 19–22-én. Ez az időpont azonban május 13–16-ra változhat, amennyiben a nyolc résztvevő közül valamelyik bejut egy európai kupadöntőbe.

Kiütötték Federert

A ciprusi Marcos Baghdatis bravúros meglepetést okozott az Indian Wells-i tenisztornán, amikor 7-5, 5-7, 6-7 (4)-re legyőzte a svájci világszám 1-es Roger Federert. A 24 éves sportolónak, bevallása szerint ez volt pályafutása legnagyobb győzelme, holott korábban már volt jó néhány emlékezetes sikere, például Roddick, Nalbandian, Ljubicic vagy éppen Agassi ellen. Baghdatis a következő körben Tommy Robredoval mérkőzik meg.

Címvédésre készülnek a dobóatléták

A dobóatléták téli Európa Kupájára indul ma a Romániát képviselő Nicoleta Grasu (diszkoszvető), Anca Heltne (súlylökő), Monica Stoian (gerelyhajító) és Bianca Perie (kalapácsvető), akik a tavalyi csapatban szerzett aranyérmüket készülnek megvédeni. Az idei torna a franciaországi Arlesben lesz szombaton és vasárnap.

Korodi magyarázatot vár

Korodi Attila parlamenti képviselő interpellációval fordult Daniel Petru Funeriu oktatási, ifjúsági- és sportminiszterhez, amiért Románia legjobb sílövőjének saját költségén kellett kiutaznia a Világkupa finnországi futamára. Választ vár továbbá arra is, hogy miért négy olyan orvos kísérte el a romániai küldöttséget a vancouveri olimpiára, akikkel a sportolók a helyszínen ismerkedtek meg, és miért azok osztozkodtak a tízedik helyért járó ötezer eurós jutalmon, miközben a teljes szezon alatt mások foglalkoztak a küldöttséggel.

A szerbek elúszatták a trikolórokat

Szerbia legjobbjai ismét bebizonyították, hogy nem véletlenül sorolják őket a legjobbak közé vízilabdázásban. Keddi este ugyanis Románia felnőtt férfi válogatottját fogadták a Világliga C csoportjában, és 18-5-re le-

győzték Kovács István tanítványait. A romániai csapatból Diaconu, Cosmin Radu, Bușilă, Kádár (*képiükön*) és Ramiro Georgescu volt eredményes. Szerbia, a finálé házigazdjaként alanyi jogon házigazda, így a csoportból még Spanyolországnak és Romániának is esélye van a továbbjutásra. Ez az utolsó fordulóban dől el, amikor az ibériaiak a szerbekkel, a trikolórok pedig a törökökkel mérkőznek meg. A kvartettben jelenleg Szerbia (15 pont), Spanyolország (9), Románia (6) és Törökország (0) a sorrend.